

Podaci i informacije banke na dan 31.12.2018. godine

Banja Luka 31.05.2019. godine

Sadržaj

1.	UVOD.....	3
2.	OSNOVNI PODACI.....	4
3.	VLASNIČKA STRUKTURA.....	5
4.	POLITIKE NAKNADA.....	11
5.	STRATEGIJE I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA	13
6.	PODACI O KAPITALU.....	27
7.	PODACI O KAPITALNIM ZAHTJEVIMA I ADEKVATNOSTI KAPITALA.....	32
8.	PODACI KOJI SE ODNOSE NA LIKVIDNOSNE ZAHTJEVE.....	42
9.	PODACI O IZLOŽENOSTI BANKE PO OSNOVU ULAGANJA	46
10.	KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI.....	46
11.	INFORMACIJE U VEZI SA ICAAP-om i ILAAP-om.....	47
12.	PODACI O BANKARSKOJ GRUPI.....	51
13.	ZALOŽENA I NEZALOŽENA IMOVINA.....	52

1. UVOD

Ovaj izvještaj je sastavljen u skladu s Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke objavljenom u Službenom glasniku broj 89/17 i Uputstvom za popunjavanje obrazca uz Odluku o objavljivanju podataka i informacija banke.

Prilikom sastavljanja ovog izvještaja Banka je nastojala ispoštovati slijedeće principe:

1. princip jasnoće
2. princip smislenosti
3. princip dosljednosti
4. princip uporedivosti sa drugim bankama

Svi kvantitativni podaci u ovom izvještaju izraženi su u hiljadama KM (000 KM), ukoliko nije drugačije navedeno.

18.12.2017. godine Banka je donijela akt Politike i procedure o objavljivanju podataka i informacija banke MF banke a.d., Banja Luka.

Ovim aktom se propisuje sadržaj podataka, odnosno informacija koje je MF banka a.d., Banja Luka dužna da objavljuje u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske i Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke.

Banka podatke propisane Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke objavljuje najmanje jednom godišnje na svojoj internet stranici <https://mfbanka.com/download-zona/>, također jednom godišnje vrši procjenu da li informacije treba objavljivati češće.

Kao dodatak ovom izvještaju može se koristiti i revidirani godišnji finansijski izvještaji objavljeni na internet stranici Banke <https://mfbanka.com/wp-content/uploads/2019/05/Finansijski-izvje%C5%A1taji-za-godinu-koja-se-zavr%C5%A1ava-31.-decembra-2018.-godine-i-izvje%C5%A1taj-nezavisnog-revizora.pdf> u cilju prikupljanja informacija o MF banci. U navedenom izvještaju u kojem su pored finansijskih izvještaja, bilješki uz finansijske izvještaje nalaze i podaci o načinu upravljanja rizicima koji mogu poslužiti za adekvatno određivanje rizičnog profila Banke.

2. OSNOVNI PODACI

POSLOVNO IME I SJEDIŠTE BANKE

Banka posluje pod poslovnim imenom:

„MF banka“ akcionarsko društvo Banja Luka.

Skraćeno poslovno ime Banke je:

„MF banka“ a.d. Banja Luka.

Sjedište Banke je u Banja Luci, ulica Aleja Svetog Save broj 61, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina.

Osnovna djelatnost Banke je obavljanje platnog prometa, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu.

ORGANIZACIONI DIJELOVI BANKE

„MF banka“ a.d. Banja Luka obavlja poslovanje putem filijala, odnosno podružnica (filijala) kao osnovnih poslovnih jedinica i ekspozitura kao nižih organizacionih dijelova zavisnih od filijala.

Filijale MF banke a.d. Banja Luka	
Naziv organizacionog dijela	Sjedište organizacionog dijela
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Filijala Banja Luka	Aleja Svetog Save broj 61, Banja Luka
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Podružnica (Filijala) Bihać	Džemala Bijedića broj 3, Bihać
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Filijala Bijeljina	Njegoševa broj 7, Bijeljina
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Podružnica (Filijala) Brčko	Uzunovića broj 13, Brčko
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Podružnica (Filijala) Cazin	Cazinskih brigada bb, Cazin
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Filijala Derвента	Milovana Bjeloševića Belog bb, Derвента
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Filijala Doboј	Kralja Tvrtka 1, Doboј
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Podružnica (Filijala) Gradačac	Huseina kapetana Gradaševića bb, Gradačac
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Filijala Istočno Sarajevo	Sime Milutinovića Sarajlije broj 2, Istočno Sarajevo
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Filijala Prijedor	Kralja Petra I Oslobodioca bb, Prijedor
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Podružnica (Filijala) Ilidža	Mała aleja broj 73, Ilidža
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Podružnica (Filijala) Tuzla	Titova bb, Tuzla
Ekspoziture MF banke a.d. Banja Luka	
Naziv organizacionog dijela	Sjedište organizacionog dijela
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Banja Luka	Vase Pelagića 22, Banja Luka
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Gradiška	Kozarskih brigada bb, Gradiška
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Gračanica	Alije Izetbegovića bb, Gračanica
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Laktaši	Majke Jugovića broj 6, Laktaši
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Novi Grad	Miloša Obilića bb, Novi Grad
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Pale	Vuka Karadžića bb, Pale
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Prnjavor	Trg srpskih boraca bb, Prnjavor
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Novi Grad Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 2A, Novi Grad Sarajevo
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Teslić	Karađorđeva bb, Teslić
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Zvornik	Svetog Save bb, Zvornik
„MF banka“ a.d. Banja Luka – Ekspozitura Živinice	25. novembar broj 103, Živinice

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Osnovni kapital Banke je 46.841 hilj. KM, podijeljen je u 468.410 akcija nominalne vrijednosti 100 KM po jednoj akciji.

3.1 Popis akcionara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu ili glasačkim pravima banke

Vlasnička struktura			
Red.br.	Ime/naziv akcionara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu	% učešća	
		Obične akcije	Prioritetne akcije
1.	MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka	78.34	
2.	NEDERLANDSE FINANCIERINGS - MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN N.V. - FMO	11.57	
3.	KREDITANSTALT FÜR WIEDERAUFBAU - KfW	10.09	

3.2 Članovi Uprave i Nadzornog odbora banke

Organe upravljanja Bankom čine: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava

Članovi Nadzornog odbora banke		
Red.br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Aleksandar Kremenović	Rođen je u Zemunu 1970. godine. Stručni naziv diplomirani ekonomista je stekao 2005. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci. U periodu od avgusta 1998. godine do juna 1999. godine obavljao je funkciju generalnog menadžera u CARE International. U periodu od juna 1999. godine do aprila 2011. godine obavljao je funkciju direktora u MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka. Trenutno obavlja funkciju lica ovlaštenog za zastupanje Udruženja građana "MIKROFIN" Banja Luka. Član je Upravnog odbora u Mikrofin osiguranju a.d. Banja Luka, MERIDIAN a.d. Banja Luka i MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka. Na poziciji člana Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka nalazi se od 8.7.2010. godine.
2.	Mladen Bosnić	Rođen je u Drvaru 1970. godine. Stručni naziv diplomirani ekonomista je stekao 1997. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci. Od 2003. godine do 2009. godine bio je zaposlen u Mikrokreditnom društvu "Sinergija plus" d.o.o. na poziciji šefa regionalne kancelarije. Nakon šestogodišnjeg rada u MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka, na pozicijama supervizora sektora operacija, pomoćnika direktora za operacije, izvršnog direktora, od februara 2015. godine obavlja funkciju direktora MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka. Na poziciji člana Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka nalazi se od 19.8.2013. godine.

3.	Dželila Hadžović	Rođena je u Goraždu 1981. godine. Diplomirala je 2006. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu - odsjek za germanistiku. Zvanje Magistra poslovne administracije stekla je na Texas A&M University - Commerce. U posljednjih 10 godina zaposlena je u KfW u Bosni i Hercegovini na poziciji Senior projektnog koordinatora za finansijski sektor, a od 1.4.2015. godine obavlja i funkciju zamjenika direktora KfW-a u Bosni i Hercegovini. Glavni zadaci unutar finansijskog sektora odnose se na saradnju sa svim interesnim grupama, prvenstveno s bankama i mikrokreditnim organizacijama, kao glavnim partnerskim institucijama za plasiranje kreditnih sredstava krajnjim korisnicima, gdje joj je fokus na razvoju malog i srednjeg preduzetništva. Na poziciji člana Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka nalazi se od 1.5.2016. godine.
4.	Srećko Bogunović	Rođen je u Bosanskoj Krupi 1962. godine. Stručni naziv diplomirani ekonomista je stekao 1986. godine na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Predsjedavao je upravama poslovnih banaka u periodu od 6 godina i 4 mjeseca, od toga kao predsjednik Uprave Hypo Alpe Adria banke a.d. Banja Luka 2 godine i 4 mjeseca (januar 2008. do maja 2010. godine) i predsjednik Uprave MF banke a.d. Banja Luka 4 godine (februar 2011. do januara 2015. godine). Član je u upravama poslovnih banaka bio 3 godine i 2 mjeseca i to kao član Uprave Hypo Alpe Adria banke a.d. Banja Luka (novembar 2004. do decembra 2007. godine). Upravljaio je finansijskim institucijama u javnom sektoru 8 godina (oktobar 1996. godine do oktobra 2004. godine) i to na mjestu direktora Fonda za zapošljavanje, obuku i javne radove Republike Srpske 4 godine i na mjestu direktora Fonda za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske 4 godine (2 godine kao državni službenik). Od 1.2.2015. godine obavlja funkciju direktora u EDA d.o.o. Banja Luka. Od 1.2.2015. godine nalazi se na poziciji člana Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka.
5.	Frieder Wohrmann	Rođen je 1967. godine u Munster, Njemačka. Zvanje Magistra ekonomskih i društvenih nauka stekao je 1995. godine na Univerzitetu u Mančesteru, a 1999. godine na Filološkom fakultetu u Bohumu stekao je zvanje doktora filozofije. Od oktobra 2002. godine do juna 2007. godine obavljao je funkciju generalnog direktora ProCredit Banke Albanija, od jula 2007. do oktobra 2009. godine obavljao je funkciju direktora ProCredit akademije Istočne Evrope u Velesu, Makedonija, od oktobra 2009. do septembra 2012. godine obavljao funkciju generalnog direktora ProCredit Banke BiH. Od januara 2013. godine je konsultant Uprave u finansijskim insitucijama u Kongu, Gani, Kosovu za oblasti kao što su SME bankarstvo, korporativno upravljanje, upravljanje rizikom. Od 2015. godine predsjednik Upravnog odbora u Kreditimi Rural e Kosoves, Kosovo. Od 2006. godine do 2012. godine imao je razne mandate na pozicijama člana Nadzornih odbora i Odbora za reviziju u ProCredit Group i samim tim bogato iskustvo u strateškom planiranju, izgradnji institucija, poslovnom razvoju i nadzoru menadžmenta. Na poziciji člana Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka nalazi se od 1.5.2016. godine.

Članovi Uprave banke		
Red.br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Bojan Luburić	Rođen je u Banjoj Luci 1984. godine. Diplomirao je 2008. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci, a zvanje Magistra nauka iz bankarstva i međunarodnih finansija stekao je 2009. godine na Poslovnoj školi "Sir John Cass" Univerziteta u Londonu. Od novembra 2010. godine do aprila 2017. godine obavljao je razne pozicije u MF banci a.d. Banja Luka (od referenta kreditnih poslova za privredu, višeg stručnog saradnika kreditnih poslova sa fizičkim licima i preduzetnicima, kreditnog službenika za COR&PUB klijente i dokumentarno poslovanje, rukovodioca Službe kreditnih poslova, rukovodioca Službe razvoja i obuke, do pomoćnika direktora). Na poziciji člana Uprave MF banke a.d. Banja Luka nalazio se od 1.4.2017. godine do 31.1.2019. godine, a od 1.2.2019. godine nalazi se na poziciji predsjednika Uprave MF banke a.d. Banja Luka.
2.	Sandra Lonco	Rođena je u Varaždinu 1972. godine. Diplomirala je 1995. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci. Stručna znanja je usavršavala kroz razne domaće i međunarodne seminare iz oblasti finansija i računovodstva, upravljanja rizicima i menadžmenta. Tokom 2001. godine stekla je profesionalno-stručno zvanje ovlašćeni računovođa. Obavljala je funkciju direktora MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka u periodu od 2.9.2013. do 31.1.2015. godine. Na poziciji direktora, odnosno predsjednika Uprave MF banke a.d. Banja Luka nalazila se od 1.2.2015. godine do 31.1.2019. godine, a od 1.2.2019. godine nalazi se na poziciji člana Uprave MF banke a.d. Banja Luka.
3.	Dragan Đurić	Rođen je u Rijeci 1968. godine. Stručni naziv diplomiranog ekonomiste je stekao na Institutu za ekonomiju i organizaciju Sveučilišta u Rijeci. Tokom 2008. godine stekao je stručnu osposobljenost za obavljanje poslova internog revizora. Nakon desetogodišnjeg rada u MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka (na pozicijama kreditnog službenika, internog revizora, pomoćnika direktora za tržište, pomoćnika direktora za upravljanje kreditnim rizikom), septembra 2013. godine prelazi na poziciju izvršnog direktora, odnosno člana Uprave MF banke a.d. Banja Luka.

3.3.1 Politika za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u Nadzornom odboru MF banke a.d. Banja Luka i samoprocjenu rada Nadzornog odbora

Skupština MF banke a.d. Banja Luka („Banka“) na sjednici održanoj dana 5.10.2017. godine donijela je Politike za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u Nadzornom odboru MF banke a.d. Banja Luka i samoprocjenu rada Nadzornog odbora broj SK-57/2017 („Politika“) kojom je propisano da se postupak procjene člana Nadzornog odbora sprovodi prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agencije za bankarstvo („Agencija“) za izbor, odnosno imenovanje novih članova Nadzornog odbora, u toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova Nadzornog odbora i u drugim slučajevima za koje Banka ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora.

Prilikom procjene članova Nadzornog odbora moraju se uzeti u obzir kriterijumi propisani Politikom i podzakonskim aktima Agencije, a koji se odnose na ugled, iskustvo i drugi kriterijumi bitni za funkcionisanje Nadzornog odbora kao što su nezavisnost, koja uključuje sposobnost člana Nadzornog odbora da samostalno obavlja svoju dužnost u interesu Banke i bez uticaja drugih lica koja mogu dovesti do sukoba interesa i cjelokupan sastav Nadzornog odbora, njegova kolektivna znanja i stručne karakteristike, te mogućnost posvećivanja dovoljno vremena radu Nadzornog odbora.

Procjena člana Nadzornog odbora prije nego što član počne obavljati funkciju ima za cilj utvrđivanje ispunjenosti uslova neophodnih za imenovanje za člana Nadzornog odbora. Kandidat za člana Nadzornog odbora je obavezan dostaviti dokumente propisane Politikom i to: popunjen obrazac procjene kandidata za člana Nadzornog odbora, izjavu o sukobu interesa, izjavu o prihvatanju kandidature za člana Nadzornog odbora, druge dokumente određene podzakonskim aktima Agencije.

Banka je obavezna sprovesti procjenu jednom godišnje za prethodnu godinu obavljanja funkcije člana Nadzornog odbora. Cilj ove procjene je utvrđivanje ispunjenosti uslova stalne podobnosti za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora. Član Nadzornog odbora je obavezan dostaviti dokumente propisane Politikom i to: popunjen obrazac procjene kandidata za člana Nadzornog odbora i izjavu o sukobu interesa.

U slučaju razrješenja člana Nadzornog odbora, Banka je dužna sprovesti propisani postupak kod Agencije.

Banka je dužna ponovo izvršiti procjenu člana Nadzornog odbora s ciljem verifikacije njegove dalje podobnosti, ukoliko je ponovna procjena potrebna zbog određenog slučaja. Ovakva ponovna procjena ograničava se na ispitivanje dalje podobnosti člana samo u odnosu na relevantni slučaj, koji se može odnositi na promjenu podataka iz dokumenata koji se prikupljaju prilikom procjene člana Nadzornog odbora, npr. vođenje postupka protiv člana Nadzornog odbora, postojanje sukoba interesa i sl.

3.3.2 Politike za izbor i procjenu Uprave MF banke a.d. Banja Luka

Politikom i procedurom za procjenu Uprave MF banke a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Politika) propisuju se kriterijumi i postupci za procjenu članova, odnosno kandidata za članove Uprave MF banke a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Uprava Banke) u smislu da li imaju dobar ugled i dovoljno iskustva za obavljanje funkcije člana Uprave Banke, mjere koje Banka primjenjuje u slučajevima kada lica nisu podobna za obavljanje funkcije.

Pod Upravom Banke podrazumijevaju se: predsjednik Uprave Banke i dva člana Uprave, kao i kandidati koji su predloženi od strane Nadzornog odbora Banke za obavljanje funkcije člana Uprave Banke.

Aktivnosti s ciljem provođenja procjene člana Uprave Banke provodi Služba ljudskih resursa, u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima, po potrebi. Služba ljudskih resursa prikuplja sve potrebne podatke za procjenu Uprave Banke u saradnji sa svim službama/sektorima/organizacijama dijelovima Banke, koji su dužni da dostavljaju sve neophodne podatke precizirane u ovoj Politici.

Prilikom procjene ugleda članova Uprave Banke moraju se uzeti u obzir priroda, obim i kompleksnost poslovanja Banke, kao i odgovornosti funkcije koju obavljaju. Smatra se da član Uprave Banke ima dobar ugled ukoliko ne postoji dokaz o suprotnog, te ako nema razloga za osnovanu sumnju u njegov ugled. Pri ocjeni ugleda člana Uprave Banke uzeće se u obzir: evidencije iz svih sudskih, upravnih i prekršajnih postupka ili druga relevantna evidencija, a naročito: vrsta optužbe, izrečene kazne, stepen žalbe, faza u kojoj se nalazi sudski, upravni prekršajni postupak, otežavajuće i olakšavajuće okolnosti, ozbiljnost i važnost bilo kog prestupa, pokretanje krivičnog postupka ili donošenja presude kojom je izrečena kazna za krivično djelom a prema zakonima koji regulišu bankarske i druge djelatnosti ili koji su uvezi sa tržištem hartija od vrijednosti, hartija od vrijednosti ili instrumentima platnog prometa, uključujući Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i druge relevantne propise kojim se reguliše pružanje finansijskih usluga.

Banka će vršiti procjenu članova Uprave Banke u sljedećim slučajevima:

- prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agencije za bankarstvo Republike Srpske i FBiH za izbor, odnosno imenovanje novih članova Uprave Banke;
- u toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova Uprave Banke;
- u drugim slučajevima za koje Banka ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije člana Uprave Banke.

Član Uprave Banke može biti osoba koja ispunjava sljedeće uslove:

- koja ima dobar ugled i odgovarajuća stručna znanja, sposobnost i iskustvo potrebno za ispunjavanje obaveza iz svoje nadležnosti,
- koja nije u sukobu interesa u odnosu na Banku, dioničare, članove Nadzornog odbora/Uprave Banke i Skupštinu dioničara,
- koja može posvetiti dovoljno vremena za ispunjavanje obaveza iz svoje nadležnosti,
- koja može biti član Uprave Banke u skladu sa važećom zakonskom regulativom i propisima nadležnih regulatora – Agencija za bankarstvo RS i FBiH.

Odluku o procjeni članova Uprave Banke donosi Nadzorni odbor. Služba ljudskih resursa, na osnovu provedene procjene utvrđuje rezultate procjene u formi izvještaja, na osnovu kojeg Uprava Banke priprema prijedlog odluke Nadzornom odboru. Služba ljudskih resursa prikuplja sve potrebne podatke za procjenu Uprave Banke, odnosno kandidata za člana Uprave Banke, u saradnji sa svim službama/sektorima/organizacijama dijelovima Banke.

Služba ljudskih resursa pokreće postupak procjene kandidata za člana, odnosno člana Uprave Banke u sljedećim situacijama:

- Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agenciji za bankarstvo RS i BiH za izbor, odnosno imenovanje novih članova Uprave Banke,
- Kod redovne godišnje procjene već imenovanih članova Uprave Banke, odnosno u toku obavljanja funkcije,
- u drugim slučajevima za koje Služba ljudskih resursa ocijeni da su relevantni za ispitivanje procjene (npr. kod vanredne procjene).

Članovi Uprave Banke, odnosno kandidati za funkciju člana Uprave Banke dužni su sarađivati sa Službom ljudskih resursa i učiniti raspoloživim sve potrebne informacije i dokumente za potrebe izrade Izvještaja o procjeni.

Svaka komunikacija između članova, odnosno kandidata za članove Uprave Banke, s jedne strane, i Službe ljudskih resursa, s druge strane, bi trebala da se odvija pismenim putem, sa vidljivim pisanim tragom (putem e – maila i dr.).

Na osnovu svih raspoloživih informacija, dokumenata, očitovanja članova Uprave Banke, odnosno kandidata za članove Uprave Banke i uputstva iz ove Politike, Služba ljudskih resursa vrši procjenu svakog pojedinačnog kandidata, odnosno člana Uprave Banke, te donosi sljedeće:

- Procjenu kandidata, odnosno člana Uprave Banke s nacrtom prijedloga Odluke o procjeni kandidata za člana, odnosno člana Uprave Banke, koju Uprava Banke podnosi Nadzornom odboru Banke na usvajanje,
- Procjenu o nepodobnosti kandidata, odnosno člana Uprave Banke s nacrtom prijedloga Odluke o nepodobnosti kandidata za člana, odnosno člana Uprave Banke, koju Uprava Banke podnosi Nadzornom odboru Banke na usvajanje
- Procjenu koja se odnosi na provođenje mjera radi otklanjanja nedostataka u pogledu nedostataka utvrđenih prilikom procjene, s određenim rokom za korekciju eventualnih nedostataka od strane kandidata za člana Uprave Banke.

Služba ljudskih resursa dužna je najmanje jednom godišnje pripremiti procjenu za članove Uprave Banke. Nadzorni odbor Banke će najmanje jednom godišnje, na osnovu procjene i izvještaja Službe ljudskih resursa te prijedloga odluke utvrđenog od strane Uprave Banke, donijeti odluku o procjeni članova Uprave Banke, odnosno kandidata za člana Uprave Banke.

Služba ljudskih resursa dužna je najkasnije u roku od 10 radnih dana od dana podnošenja izvještaja o procjeni, dati odgovarajući prijedlog Upravi Banke radi donošenja prijedloga odluke Nadzornom odboru Banke o procjeni kandidata za člana, odnosno člana Uprave Banke.

Služba ljudskih resursa će obavjestiti Agencije za bankarstvo RS i BiH o donesenim odlukama o procjeni za obavljanje funkcije člana Uprave Banke u roku od 30 (trideset) dana od dana izvršene procjene. Izuzetno, ako dođe do promjene informacija koje bi mogle upućivati na to da član Uprave Banke više ne zadovoljava propisane uslove, Služba ljudskih resursa dužna je o tome bez odgađanja obavijestiti Nadzorni odbor Banke i to najkasnije u roku od osam dana nakon utvrđene promjene, koji je dužan bez odgađanja donijeti odluku o opozivu člana Uprave Banke.

Članovi Uprave Banke obavezni su kontinuirano unapređivati svoja stručna znanja i osigurati advekvatnost iz područja svoje nadležnosti.

U svrhu održavanja kontinuiteta i adekvatnosti stručnih znanja utvrđuju se sljedeća prioriteta područja unapređivanja stručnih znanja za osobe na funkcijama:

- Strateško upravljanje i planiranje,
- Finansijska tržišta,
- Računovodstvo i finansije,
- Interna revizija,
- Upravljanje rizicima i
- Upravljanje ljudskim resursima.

Unapređivanjem stručnih znanja i kompetencija se u smislu ove Politike smatra svako učestvovanje na stručnim specijalističkim programima (obukama, seminarima, radionicama), forumima i konferencijama u zemlji i inostranstvu, kao i sudjelovanje na strateškim sastancima, koordinacijama i edukacijskim programima i slično. Provođenje stručne edukacije, dokumentuje se se kroz godišnji pregled lične edukacije, a u skladu sa organizacijskim i individualnim potrebama unapređivanja stručnih znanja.

3.4 Članovi odbora za reviziju

Članovi Odbora za reviziju
Ime i prezime
Đurđica Dragojević
Radmila Bjeljic
Mira Cvijan
Željko Pena
Sanja Brkić

3.5 Način organizovanja funkcije interne revizije i rukovodioca interne revizije

Interna revizija MF banke a.d. Banja Luka je organizovana kao nezavisna organizaciona jedinica, funkcionalno i organizaciono odvojena od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje, odnosno koje Interna revizija prati, kontroliše i ocjenjuje.

Internu reviziju čini poseban organizacioni dio sa zaposlenim Internim revizorom i internim revizorima-saradnicima. Na dan 31.12.2018. godine u Internoj reviziji su, pored Internog revizora, zaposlena i dva interna revizora-saradnika.

Zaposleni u Internoj reviziji imaju visoku stručnu spremu, potrebna stručna znanja, odgovarajuće višegodišnje iskustvo, posjeduju odgovarajuća zvanja (ovlašćeni revizor, ovlašćeni interni revizor, sertifikovani računovođa).

Interna revizija informacionog sistema Banke je eksternalizovana, i istu vrši Euridica d.o.o. Banja Luka.

Godišnjim planom rada Interne revizije se definišu planirane revizorske aktivnosti/revizije. Plan rada usvaja Nadzorni odbor Banke.

Interna revizija o svome radu izvještava Odbor za reviziju i Nadzorni odbor Banke, a za svoj rad odgovara Nadzornom odboru Banke.

Nadzorni odbor Banke imenuje Internog revizora.
Rukovodilac Interne revizije Banke je Relja Grozdić.

3.6 Imenovani spoljni revizor banke

Za reviziju finansijskih izvještaja i informacionog sistema Banke, za 2018. godinu imenovan je spoljni nezavisni revizor Grant Thornton d.o.o. Banja Luka.

4. POLITIKE NAKNADA

4.1 Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada

Nadzorni odbor Banke dužan je usvojiti, periodično pregledati i preispitati principe Politike naknada, a najmanje jednom godišnje, i odgovoran je za nadzor njihove primjene.

Uprava Banke dužna je pripremiti prijedlog Politike i proslijediti isti na usvajanje Nadzornom odboru Banke.

Nadzorni odbor Banke dužan je donijeti odluke o:

- ukupnom iznosu varijabilnih naknada koje će Banka isplatiti zaposlenima za određenu poslovnu godinu,
- naknadama članova Uprave Banke i zaposlenih u kontrolnim funkcijama, na pojedinačnoj osnovi,
- smanjenju ili ukidanju varijabilnih naknada zaposlenicima, uključujući aktiviranje odredbi o malusu ili povratu naknada, ako dode do narušene uspješnosti ili ostvarivanja gubitka Banke.

Odluke Nadzornog odbora Banke provodi Uprava Banke, u skladu Politikom.

Ostale naknade zaposlenih Banke Uprava Banke može odrediti na grupnoj osnovi. Uprava Banke je dužna informisati Nadzorni odbor Banke o naknadama zaposlenih čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan uticaj na profil rizičnosti Banke, na osnovu izvršene analize rizika koju obavlja Sektor upravljanja rizicima.

4.2 Informacije o vezi između plate i uspješnosti, tj. o korelaciji između naknada, uspješnosti i rizika za sve zaposlene

Politikom i praksom naknada zaposlenih u MF banci a.d. Banja Luka propisuju se obaveza MF banke a.d. Banja Luka, u pogledu donošenja i provođenja politika naknade zaposlenima u Banci, usklađenih sa poslovnim strategijom Banke, ciljevima, vrijednostima i dugoročnim interesima.

4.3 Odnos između fiksnog i varijabilnog dijela naknada

Fiksna naknada za svakog zaposlenog pojedinačno na poziciji kontrolne funkcije ne smije biti manja od dvije trećine ukupne naknade, a ukupna godišnja naknada tog radnika ne smije biti manja od prosjeka naknada radnika koji obavljaju poslove uporedivog obima, složenosti i odgovornosti. Za kontrolne funkcije izbjegava se definisanje finansijskih ciljeva, te se njihovi individualni ciljevi moraju postaviti tako da prvenstveno održavaju uspješnost njihove funkcije.

Postavljeni ciljevi su nezavisni o rezultatima u kontrolisanim područjima kako bi se izbjegli sukobi interesa.

Za sve zaposlene, pojedinačno, koji nisu članovi Uprave Banke kao i za zaposlene koji nisu uključeni u kontrolne funkcije Banke, Banke je dužna odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih naknada odrediti na način da iznos varijabilnog dijela ne prelazi iznos fiksnog dijela ukupnih naknada, odnosno varijabilne naknade koju čine bonusi, varijabilne stimulacije

4.4 Informacije o kriterijumima uspješnosti na kojim se zasnivaju prava na akcije, opcije ili varijabilni dio naknade

Naknadama se smatraju svi oblici direktnih i indirektnih finansijskih i nefinansijskih plaćanja i drugi oblici naknada ili pogodnosti na koje zaposleni imaju pravo, po osnovu ugovora zaključenih sa Bankom.

Ukupna naknada se može sastojati od fiksne i varijabilne naknade, pri čemu se iznosi naknada iskazuju na bruto osnovi. Fiksnu naknadu čini dio ukupne naknade koji se ne zasniva na uspješnosti zaposlenog, poslovne jedinice i Banke, a predstavlja razliku između ukupnog iznosa naknade i varijabilne naknade, dok varijabilnu naknadu čini dio ukupne naknade koja zavisi od uspješnosti zaposlenog, poslovne jedinice i Banke, a zasnovana je na uspješnosti Banke i unaprijed definisanim i mjerljivim kriterijumima

4.5 Opis, kriterijumi i obrazloženje varijabilnog dijela naknada koji isplaćuje banka

Radnik može ostvariti pravo na varijabilnu naknadu u skladu sa kriterijima definisanim u Politici i praksi naknada zaposlenih u MF banci, Pravilnikom o radu Poslodavca i relevantnim Odlukama koje donosi Uprava banke. Visina varijabilne naknade (bonusa) zavisi od ispunjenja kriterija definisanim relevantnim Odlukama Uprave banke, te ostvarenih rezultata u odnosu na planske veličine definisane Odlukama Uprave banke ili godišnjim Poslovnim planom.

4.6 Ukupne naknade prema područjima poslovanja

Banka je isplatila ukupne neto naknade zaposlenima u iznosu od 3.931 KM. Navedene naknade isplaćene su prema slijedećim područjima poslovanja:

u 000 KM

Red. Br.	Poslovno područje	Ukupne neto naknade
1	Prodajna mreža	2.643
2	Ostala podrška	1.288
Ukupno		3.931

U slijedećoj tabeli prikazan je broj primalaca i ukupne neto naknade podjeljene na fiksni i varijabilni dio.

u 000 KM

Red. Br.	Vrsta naknade	Broj primalaca	Ukupne naknade
1	Fiksna	240	2.697
2	Varijabilna	235	1.234
Ukupno			3.931

Ukupan iznos varijabilnih naknada u toku ifinansijske godine isplaćen je u novcu.

4.7 Naknade po kategorijama zaposlenih

u 000 KM

Red. br.	Kategorija zaposlenih	Ukupne neto naknade
1	Nadzorni odbor	58
2	Uprava banke	207
3	Ključno rukovodstvo	461
4	Ostali radnici	3.205
Ukupno		3.931

U Banci nije bilo pojedinačno zaposlenih kojima je isplaćen iznos neto naknade 100.000 KM ili više u finansijskoj godini.

5. STRATEGIJE I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA BANKE

Banka je na osnovu definisane strategije poslovanja, u okviru uspostavljanja sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima, donijela odgovarajuću strategiju upravljanja rizicima kao i ostale politike i procedure. Strategijom upravljanja rizicima su definisani osnovni ciljevi i principi preuzimanja i upravljanja rizicima, te sklonost Banke ka preuzimanju rizika (risk apetit) i tolerancija Banke prema riziku u skladu sa strateškim poslovnim ciljevima. Strategija upravljanja rizicima se primenjuje na nivou Banke i periodično razmatra i po potrebi revidira, a najmanje u slučaju izmjene regulatornih zahteva, značajnijih izmjena Strategije poslovanja i Plana poslovanja, Strategije upravljanja kapitalom ili makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje.

Strategija upravljanja rizicima MF Banka a.d., Banja Luka utvrđuje ciljeve Banke u upravljanju rizicima na dugoročnoj osnovi i određuje odnos Banke prema rizicima kojima je ona u svom poslovanju izložena ili može biti izložena, uključujući i rizike koji proizilaze iz poslovnog i makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje. Ovim dokumentom je definisan odnos Banke prema rizicima kojima je izložena ili može biti izložena u skladu sa definisanim apetitom za rizike, kao i polazne osnove za identifikovanje, mjerenje, odnosno procjenjivanje, praćenje i kontrolu rizika koji proizilaze iz poslovanja Banke.

Banka je Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima definisala:

- Ciljeve i osnovne principi preuzimanja i upravljanja rizicima Banke,
- Sklonost Banke preuzimanju rizika i tolerancija Banke prema riziku u skladu sa strateškim poslovnim ciljevima,
- Pregled svih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u poslovanju i
- Osnovni principi postupka interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP).

U skladu sa Strategijom upravljanja rizicima Banka je definisala sljedeće rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju:

- Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.
- Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog promjene cijena na tržištu, a obuhvata:
 - 1) devizni rizik, koji je rizik promjene deviznog kursa i promjene cijene zlata,
 - 2) rizik pozicije, koji je rizik promjene cijene hartija od vrijednosti ili kod derivativnog finansijskog instrumenta promjene cijene odnosnog (osnovnog) instrumenta i
 - 3) robni rizik, koji je rizik promjene cijene robe.
- Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući pravni rizik.
- Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospjele obaveze, i to zbog:
 - 1) povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja ili
 - 2) otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu.
- Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika, a odnosi se na izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica, grupu izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i instrumenti kreditne zaštite, uključujući i indirektnu izloženost prema pružaocu kreditne zaštite.
- Kamatni rizik u Bankarskoj knjizi je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz Bankarske knjige usljed promjene kamatnih stopa.

- Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porijekla lica prema kojem je Banka izložena i predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla dužnika, a koji obuhvata političko-ekonomski rizik i rizik transfera.
- Rizik usklađenosti poslovanja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje banaka, te internim aktima Banke, a posebno obuhvata rizik od sankcija Agencije.
- Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usljed promjena u okruženju u kojem Banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Banke na te promjene.
- Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usljed gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama Banke ili aktivnostima članova organa Banke, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje.
- Rizik namirenja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke zbog razlike u ugovorenoj cijeni namirenja za određeni dužnički, vlasnički, devizni ili robni instrument i njene sadašnje tržišne vrijednosti.

Osnovna načela preuzimanja rizika, koje je Banka definisala u okviru Strategije upravljanja rizicima su:

- utvrđivanje jasnih pravila za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, koja su definisana Politikom zaupravljanje rizicima i pratećim procedurama za upravljanje svakom pojedinom vrstom rizika sa jasno definisanim ciljevima djelovanja na nivou Banke;
- donošenje poslovnih odluka na osnovu kvalitativnih i/ili kvantitativnih analiza parametara rizika a radi blagovremenog uočavanja promjena u rizičnom profilu Banke;
- prikupljanje potpunih, pravovremenih i istinitih podataka važnih za upravljanje rizicima i obezbjeđenje adekvatnih tehničko-informacionih resursa za čuvanje i obradu podataka;
- načelo opreznosti pri preuzimanju rizika, uz stalno praćenje, kontrolu izloženosti pojedinim vrstama rizika i poštovanje uspostavljenog sistema limita;
- korišćenje većeg broja metoda za identifikaciju i mjerenje rizika - prilikom upravljanja rizicima Banka pored regulatorno propisanih okvira i pristupa za upravljanje rizicima primenjuje i interne metode.

Banka je kroz limitiranje sklonosti ka preuzimanju rizika odredila nivo rizika koji je spremna da preuzme s ciljem ostvarivanja svoje poslovne strategije i definisanih ciljeva, te osiguranja sigurnog i stabilnog kontinuiteta poslovanja. Izjava o sklonosti ka preuzimanju rizika (Izjava) uzima u obzir postojeće strateške i poslovne planove, planove likvidnosti i kapitala, kao i saznanja stečena u okviru integrisanog sistema upravljanja rizicima, i predstavlja značajno i obavezujuće ograničenje poslovnih aktivnosti u okviru potrebe usklađivanja rizičnog profila Banke sa definisanom sklonosti preuzimanju rizika odobrenom od strane Nadzornog Odbora Banke.

Izjava predstavlja stratešku izjavu na nivou Banke, te služi kao početna tačka za implementaciju okvira upravljanja rizicima. Svaka izmjena i/ili dopuna Izjave mora biti odobrena od strane Nadzornog Odbora Banke. Banka je obavezna da minimum jednom godišnje sagledava Izjavu, kroz godišnji proces planiranja, kako bi se osigurala usklađenost sa rizičnim profilom Banke, usaglašenost sa strateškim i operativnim planovima, i usklađenost sa ukupnim kapacitetom preuzimanja rizika.

Definisanje sklonosti ka preuzimanju rizika Banke, koja predstavlja osnovu za određivanje ciljanog rizičnog profila Banke i definisanje spremnosti Banke da ulazi u preuzimanje rizika, vrši se kroz proces definisanja pokazatelja rizika koji se kvantifikuju i ulaze u jednu od sljedeće dvije kategorije:

- ključni kvantitativni pokazatelji kojima se definiše ukupan nivo rizika koji Banka smatra prihvatljivim odnosno ukupna sklonost preuzimanju rizika, i
- specifični pokazatelji kojima se definišu limiti za pojedine vrste rizika odnosno sklonost za preuzimanje pojedinačnog rizika. Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usljed izloženosti Banke rizicima koji se definišu kao mogućnost nastanka negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke kao posljedica transakcija koje Banka obavlja i makroekonomskog okruženja u kome posluje.

Dugoročno Banka mora održavati rizike u propisanim granicama (svaki pojedinačno maksimalno do nivoa propisanog Odlukom o upravljanju rizicima banke ili limita definisanog internim aktima Banke).

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na uspostavljanju procedura i sistema limita.

Uspostavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i mjeri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Banka kontinuirano prati sve izmjene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa aktuelnim propisima.

5.1 Kratak opis strategija i politika za svaki pojedinačni rizik

Rizik se definiše kao mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed izloženosti Banke nekom izvoru rizika. Upravljanje rizicima obavezno se uspostavlja na način da obuhvati sve rizike kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Kreditni rizik je uslovljen finansijskim stanjem i kreditnom sposobnošću dužnika kao i kvalitetom sredstava obezbjeđenja potraživanja Banke. Kreditni rizik se ne može izbjeći u cjelosti već se može samo držati u određenim okvirima koji su prihvatljivi za Banku. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Prilikom preuzimanja rizika pri odobravanju plasmana Banka procjenjuje mogućnost nastanka gubitaka sa ciljem da se obim rezerve za procijenjene gubitke po osnovu odobrenih plasmana održava u okvirima koje može da podnese kapital i finansijski rezultat Banke. Pri ostvarivanju navedenog cilja Banka se vodi principima u okviru Strategije upravljanja rizicima i plana kapitala.

Banka ima usvojenu proceduru upravljanja kreditnim rizikom, kao i niz internih akata koji detaljnije regulišu upravljanje kreditnim rizikom u pojedinim segmentima, u cilju uspostavljanja adekvatnog procesa upravljanja kreditnim rizikom Banke i njegovog minimiziranja odnosno održavanje kvaliteta portfolija banke. Ovo je integrisan proces koji obuhvata:

- Identifikovanje kreditnog rizika.
- Mjerenje, odnosno procjenu kreditnog rizika.
- Kontrolu kreditnog rizika.
- Monitoring kreditnog rizika.
- Izvještavanje o kreditnom riziku.

Neki od najvažnijih principa odobravanja plasmana odnose se na sljedeće:

- Kreditni rizik se preuzima samo ako cjelokupan odnos sa klijentom ukazuje na adekvatan odnos preuzetog rizika i profita;
- Preduslov finansiranja svake transakcije je detaljno razumjevanje njenog ekonomskog smisla;
- Kreditna sposobnost svakog klijenta mora biti procijenjena pre preuzimanja kreditnog rizika;
- Svaki klijent mora biti analiziran sa aspekta pripadnosti grupi povezanih lica;
- U kreditni odnos sa klijentom Banka ulazi samo ako postoji dovoljno informacija o njegovoj kreditnoj sposobnosti.

Proces upravljanja kreditnim rizikom uključuje sljedeće:

- 1) Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana dužnika Banke;
- 2) Upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke.

U upravljanju kreditnim rizikom učestvuju:

- Organizacione jedinice Banke: Sektor tržišta, Sektor upravljanja rizicima, Kontrolna funkcija upravljanja rizicima, Sektora računovodstva, izvještavanja i finansijskog kontrolinga, Sektora pravnih poslova i restrukturiranja, Služba podrške poslovnoj mreži, Sektor za informacione tehnologije.
- Organi Banke: Nadzorni odbor Banke, Uprava Banke, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke/ALCO, Kreditni odbori Banke, Odbor za upravljanje plasmanima, Komisija za likvidnost, Komisija za rizike, svaki u domenu svojih nadležnosti.

Banka je uspostavila funkciju upravljanja kreditnim rizikom primjerenu svojoj veličini, vrsti i složenosti poslova koje obavlja, kao i visini kreditnog rizika kojem je ili može biti izložena. Organizacija upravljanja kreditnim rizikom definisana je internim aktima i regulativom, a posebnim pravilnikom je regulisan rad kreditnih odbora Banke.

Banka izrađuje izvještaje koji se odnose na praćenje kreditnog rizika na dnevnom, sedmičnom, mjesečnom i kvartalnom nivou. Uprava Banke praćenjem različitih izvještaja prati ukupnu kreditnu izloženost, odnosno kvalitet svog portfolija uz postavljanje ograničavajućih limita i definisanih pokazatelja za određene vrste rizičnosti, po skalama značajnosti, zavisno od vrste izvještaja odnosno materije koju izvještaj pokriva (kašnjenje u otplati na određenim nivoima/regijama/OJ-a/proizvodima), prikupljanje dokumentacije pri ažuriranju kreditnih dosijea, urađeni monitorinzi plasmana i obezbjeđenja.

Rizik likvidnosti - Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je da se minimizira rizik likvidnosti putem planiranja priliva i odliva novčanih sredstava, praćenjem novčanih tokova, kao i donošenjem odgovarajućih mjera za sprečavanje i otklanjanje uzroka nelikvidnosti, odnosno izbjegavanje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospjele obaveze. Svojom imovinom i obavezama Banka upravlja tako da obezbijedi da je u svakom trenutku sposobna da ispuni sve dospjele obaveze i da njeni klijenti mogu da raspolažu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima bez ograničenja.

Strukturu upravljanja rizikom likvidnosti čine sljedeći organi upravljanja i organizacioni dijelovi:

- **Nadzorni odbor banke**

- usvaja Politiku upravljanja likvidnošću i Plan poslovanja u slučaju nastupanja nepredviđenih događaja i najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njenu adekvatnost i primenljivost.

- **Uprava banke**

- usvaja proceduru za upravljanje rizikom likvidnosti i najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće razmatra njenu adekvatnost i primjenljivost,
- najmanje jednom godišnje preispituje adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizikom,
- obezbjeđuje poštovanje principa na bazi kojih se upravlja rizikom likvidnosti,
- definiše ciljanu strukturu aktive i pasive i racija koje iz nje proizilaze u formi usaglašavanja sa godišnjim budžetom,
- sprovodi akta usvojena od strane Nadzornog Odbora,

- **ALCO odbor**

- prati izloženost banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki,
- vrši identifikaciju faktora od značaja za upravljanje rizikom likvidnosti,
- preduzima mjere i aktivnosti u interesu poštovanja preciziranih limita rizika likvidnosti,
- analizira efikasnost sistema upravljanja rizikom likvidnosti i po potrebi inicira aktivnosti i preduzima mjere u interesu njegovog unapređenja,
- razmatra izvještaje o izloženosti Banke riziku likvidnosti i trendovima rizika i razmatra usklađenost sa utvrđenim limitima,
- predlaže mjere za upravljanje rizikom.

- **Sektor sredstava, transakcionih poslova i podrške poslovnoj mreži**

- zadužen je za dinamičko upravljanje operativnom kratkoročnom i dugoročnom likvidnošću, poštovanje regulatornih i internih limita rizika likvidnosti, uspostavljanja planova likvidnosti i planova izvora finansiranja, praćenje diversifikacije i stabilnosti izvora, uspostavljanje plana za likvidnost za nepredviđene

slučajeve, mjerenje i praćenje neto novčanih tokova, uključujući i unutardnevno upravljanje likvidnošću Banke, praćenje devizne pozicije Banke i njeno održavanje u okviru propisanih limita, te realizaciju sedmičnih i periodičnih planova likvidnosti.

- **Funkcija upravljanja rizicima**
 - zadužena je za određivanje limita, monitoring / mjerenje i izvještavanje definisanih limita, sprovođenje stres testova, koordinaciju izrade Planova oporavka, identifikovanje / mjerenje / kontrolu izvora rizika likvidnosti.
- **Komisija za rizike**
 - prati, između ostalih, rizik likvidnosti kroz sagledavanje pokazatelja vezanih za rizik likvidnosti koji su definisani Izjavom o sklonosti ka preuzimanju rizika MF banke a.d. Banja Luka i Planom oporavka bankarske grupe MF banke a.d. Banja Luka kao i zaključke Komisije za likvidnost, a u cilju sveobuhvatnog sagledavanja rizika poslovanja Banke.
- **Kontrolne funkcije**
 - ukoliko lica zadužena za rad kontrolnih funkcija u Banci, tokom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, utvrde kršenje propisa ili pravila o upravljanju rizikom likvidnosti ili utvrde povećan rizik zbog kojeg je ugrožena ili bi mogla biti ugrožena likvidnost Banke, bez odlaganja obavještavaju Upravu, Nadzorni odbor, Agenciju i ostale nadležne institucije;
 - Interna revizija svojim programom i planom rada treba da obuhvati i redovnu reviziju okvira za upravljanje rizikom likvidnosti., U okviru ocjene komponenti koeficijenata pokrića likvidnosti, posebno obuhvata provjeru kriterijuma klasifikovanja depozita i primjene odgovarajućih stopa odliva za potrebe izračuna koeficijenata pokrića likvidnosti (najmanje na godišnjoj osnovi).
- **Odjeljenje interne revizije**
 - vrši redovnu procjenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja rizikom likvidnosti na osnovu godišnjih planova Interne revizije;
- **Sektor za informacione tehnologije**
 - uspostavlja i razvija informacioni sistem Banke koji omogućava efikasnu razmjenu podataka za blagovremeno i kontinuirano upravljanje rizikom likvidnosti na osnovu zahtjeva koje definišu odgovorni organizacioni dijelovi u svom dijelu poslovanja;
- **Ostali organizacioni dijelovi**
 - obezbeđuju neophodne inpute za upravljanje likvidnošću gore definisanim organizacionim jedinicama.

Banka vrši interno i eksterno izvještavanje o riziku likvidnosti uspostavljenim sistemom redovnog izvještavanja. U cilju obezbjeđenja efikasnog sistema praćenja i kontrole rizika likvidnosti, Banka je uspostavila sistem limita. Izloženost riziku likvidnosti Banka održava na prihvatljivom nivou poštovanjem interno i eksterno propisanih limita. Banka definiše interne limite kao maksimalni dozvoljeni nivo neusklađenosti novčanih tokova aktive i pasive za određeni vremenski period, i kao maksimalni nivo interno definisanih pokazatelja likvidnosti.

Banka upravlja imovinom i obavezama sa stanovišta finansijskih tokova, novčanih tokova i sa stanovišta disperzije imovine i obaveza, a sa ciljem usklađivanja novčanih priliva i odliva Banke. Radi postizanja ovog cilja obavezan je proces praćenja i planiranja likvidnosti, i to takav sa kojim je moguće procijeniti buduće potrebe za likvidnim sredstvima poštujući promjene u ekonomskim, političkim, zakonskim i drugim uslovima poslovanja. Rizični profil Banke je određen nivoom rizičnosti koji je Banka spremna da preuzme u skladu sa definisanim ciljevima i principima upravljanja rizikom likvidnosti. Procjena rizičnog profila Banke sprovodi se primjenom metodologije za identifikovanje i merenje, odnosno procjenu rizika. Identifikacija rizika likvidnosti sprovodi se utvrđivanjem uzroka koji dovode do nastanka rizika likvidnosti i podrazumjeva identifikaciju tekuće i buduće izloženosti riziku likvidnosti, kao i izloženosti riziku likvidnosti po osnovu uvođenja novih proizvoda, odnosno novih poslovnih aktivnosti i podrazumjeva analizu stanja i promjena bilansne aktive, pasive i vanbilansnih stavki u smislu:

- Procjene utrživosti pozicija aktive različitih stepena likvidnosti,
- Razmatranja strukture i visine izvora neophodnih za finansiranje aktive, analizu ročne strukture izvora sredstava i stabilnosti depozita bez definisanih rokova dospeća,
- Utvrđivanje potencijalnih odliva likvidnih sredstava po osnovu aktiviranja vanbilansnih stavki.

Banka definiše set pokazatelja likvidnosti pomoću kojih prati rizik likvidnosti Banke, te uspostavlja sistem internih limita za pojedine pokazatelje likvidnosti.

Kamatni rizik - Osnovni cilj procesa upravljanja kamatnim rizikom Banke je da ostvari maksimalno kvalitetan odnos rizika i prinosa u granicama pažljivo definisanih limita kroz uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju, minimiziranje i eliminisanje uticaja faktora koji mogu ugroziti finansijski rezultat Banke, te usklađivanje sa međunarodnim standardima poslovanja. Upravljanje kamatnim rizikom sprovodi se formiranjem adekvatnog okruženja u Banci za upravljanje kamatnim rizikom u smislu formalizovanja aktivnosti i instrumenata za upravljanje kamatnim rizikom, obezbjeđenja ažurne dokumentacione osnove za sagledavanje, analizu i praćenje kamatnog rizika, te definisanja nadležnosti i odgovornosti organizacionih dijelova za upravljanje kamatnim rizikom. Upravljanje se sprovodi u smislu mjera i aktivnosti u uslovima probijanja definisanih limita i poslovanja Banke u zoni srednjeg i visokog rizika.

U smislu internog izvještavanja Sektor upravljanja kvartalno dostavlja Izvještaj o kamatnom riziku ALCO Odboru. Eksterno izvještavanje o upravljanju kamatnim rizikom Banka vrši saglasno regulativi ABRS.

Identifikacija kamatnog rizika se sprovodi identifikovanjem uzroka koji dovode do nastanka kamatnog rizika i podrazumeva identifikaciju tekuće izloženosti kamatnom riziku, kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu uvođenja novih proizvoda ili aktivnosti. Banka vrši identifikaciju izloženosti kamatnom riziku utvrđivanjem otvorenih pozicija Banke u pojedinim valutama, kao i ukupno za sve valute sa kojima Banka posluje. Identifikacija izloženosti kamatnom riziku ukupno za sve valute u kojima Banka posluje vrši se sabiranjem identifikovanih dugih i kratkih pozicija po valutama.

Identifikacija, praćenje i procjena kamatnog rizika sprovodi se primenom GAP analize i stres testova i simulacijama promjena otvorene pozicije i kretanja kamatnih stopa u određenom periodu vremena, kao i praćenjem definisanih pokazatelja kamatnog rizika. Upravljanje kamatnim rizikom obuhvata usklađivanje neto otvorene kamatno osetljive pozicije Banke kroz proces praćenja i planiranja transakcija izloženih kamatnom riziku. Banka upravlja kamatnim rizikom dnevno, mjesečno i kvartalno. U zavisnosti od uzroka i stepena konstatovanog poremećaja kamatnog rizika, ALCO Odbor će predlagati Nadzornom odboru sljedeće mjere i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno), te definisati odgovornosti unutar banke za realizaciju tih aktivnosti:

- 1) Promjena kamatnih stopa na više ili na niže,
- 2) Promjena kamatnog spreda između aktive i pasive,
- 3) Promjena u volumenu kamatno osetljive aktive i pasive,
- 4) Promjena u proporciji aktive i pasive (u miksu),
- 5) Promjene u korpama dospeća pozicija u aktivni i pasivi.

Devizni rizik - Osnovni cilj procesa upravljanja deviznim rizikom Banke je da ostvari maksimalno kvalitetan odnos rizika i prinosa u granicama pažljivo definisanih limita kroz uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju, minimiziranje i eliminisanje uticaja faktora koji mogu dovesti ugroziti finansijski rezultat Banke, te usklađivanje sa međunarodnim standardima poslovanja. Upravljanje deviznim rizikom sprovodi se formiranjem adekvatnog okruženja u Banci za upravljanje deviznim rizikom u smislu formalizovanja aktivnosti i instrumenata za upravljanje deviznim rizikom, obezbjeđenja ažurne dokumentacione osnove za sagledavanje, analizu i praćenje deviznog rizika, te definisanja nadležnosti i odgovornosti organizacionih dijelova za upravljanje deviznim rizikom. Upravljanje se sprovodi u smislu mjera i aktivnosti u uslovima probijanja definisanih limita i poslovanja Banke u zoni visokog rizika. Organi upravljanja Banke su odgovorni za formiranje i obezbjeđenje preduslova za adekvatno funkcionisanje sistema i postupaka upravljanja deviznim rizikom kroz aktivnosti identifikovanja, mjerenja, praćenja, kontrole i izvještavanja.

Identifikacija deviznog rizika se sprovodi identifikovanjem uzroka koji dovode do nastanka deviznog rizika i podrazumjeva identifikaciju tekuće izloženosti deviznom riziku kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu uvođenja novih proizvoda ili aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi. Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku utvrđivanjem otvorenih deviznih pozicija Banke u pojedinim valutama, kao i ukupno za sve valute sa kojima Banka posluje. Identifikacija izloženosti deviznom riziku ukupno za sve valute u kojima Banka posluje vrši se identifikacijom dugih i kratkih otvorenih deviznih pozicija, pri čemu veća apsolutna vrijednost navedenih pozicija predstavlja ukupnu neto otvorenu deviznu poziciju. Procjena deviznog rizika se sprovodi primjenom kvantitativnih i kvalitativnih tehnika i obuhvata dnevno mjerenje i ograničavanje otvorenih pozicija

po valutama (ukupno i pojedinačno) u odnosu na važeću regulativu i usvojene limite, kao i mjerenje potencijalne veličine mogućih gubitaka, u slučaju značajnije promjene kursa.

Banka vrši interno i eksterno izvještavanje o deviznom riziku. Rizični profil Banke je određen nivoom rizičnosti koji je Banka spremna da preuzme u skladu sa definisanim ciljevima i principima upravljanja deviznim rizikom. Procjena rizičnog profila Banke sprovodi identifikovanjem i mjerenjem, odnosno procjenom deviznog rizika. U zavisnosti od uzroka i stepena konstatovanog poremećaja deviznog rizika ALCO Odbor će predlagati Nadzornom odboru sljedeće mere i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno), te definisati odgovornosti unutar banke za realizaciju tih aktivnosti:

- 1) Limitiranje iznosa kredita i depozita sa valutnom klauzulom,
- 2) Kupovina, odnosno prodaja deviza,
- 3) Odlaganje plasmana sa valutnom klauzulom,
- 4) Povećana aktivnost na naplati plasmana sa valutnom klauzulom,
- 5) Predlaganje ostalih mjera na duži rok u cilju svođenja i održavanja deviznog rizika na prihvatljiv nivo,
- 6) Povećanje osnovnog kapitala Banke.

Rizik koncentracije – politika i procedura upravljanja rizikom koncentracije definiše upravljanje, kontrolu u vezi sa rizikom koncentracije, kao i okvir za implementaciju, praćenje i upravljanje rizikom koncentracije u okviru Banke na organizovan način. Ključne odgovornosti članova Nadzornog odbora podrazumevaju sljedeće:

- Nadgledanje upravljanjem i operativnom efikasnošću kontrola rizika koncentracije
- Odobranje predloženih izmjena kontrole rizika koncentracije
- Razmatranje rizika koncentracije koji bi mogli uticati na banku
- Nadgledanje okvira za izvještavanje i procjenu rizika koncentracije
- Razmatranje izvještavanja u vezi mjerenja rizika koncentracije, obraćajući posebnu pažnju na kršenje limita, njihove razloge i odgovarajuće mjere koje je potrebno preduzeti.

Nadzorni odbor je odgovoran za praćenje glavnih tipova rizika Banke, u saradnji sa Sektorom za upravljanje rizicima, Komisijom za rizike i ALCO.

Uprava Banke daje ovlaštenja i utvrđuje odgovornosti Sektora računovodstva, izvještavanja i finansijskog kontrolinga i Sektora za upravljanje rizicima da bi se obezbjedilo odgovarajuće upravljanje rizikom koncentracije u skladu sa odgovarajućim kontrolnim okvirom i preporuke u vezi sa apetitom za rizike i rizičnim profilom Banke. Za potrebe interne procjene adekvatnosti kapitala Banka će za materijalno značajne vrste rizika utvrđivati rizičnu vrednost i minimalni kapitalni zahtev za svaki pojedinačni rizik koji će tretirati kao materijalno značajan.

Sistem izvještavanja se zasniva na praćenju sektorske i podsektorske koncentracije mjeri se u odnosu na definisane limite koncentracije po sektoru i podsektoru, koncentracije velikih izloženosti prema jednom i grupi povezanih lica i mjeri se u skladu sa zakonski propisanim limitima.

Operativni rizik - Pod operativnim rizikom se podrazumjeva rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed propusta (nenamjernih i namjernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni (zakonski) rizik. Cilj upravljanja operativnim rizikom Banke je minimiziranje gubitaka po osnovu operativnih rizika uz prihvatljivi nivo izloženosti operativnom riziku. Banka je posebno uspostavila proces upravljanja rizikom informacionog sistema koji obuhvata identifikovanje i mjerenje, odnosno procjenu tog rizika, njegov tretman - ublažavanje, kao i kontrolu i praćenje.

Banka upravlja operativnim rizikom na nivou pojedinačnog organizacionog dijela i na nivou Banke. Procjena operativnog i rizika informacionog sistema na nivou Banke predstavlja sveobuhvatan proces kojim se zaokružuje praćenje operativnog rizika Banke. Banka mjeri izloženost operativnim rizicima pri uvođenju novih proizvoda kao i u slučajevima eksternalizacije poslovnih aktivnosti Banke.

Banka sprovodi obuku zaposlenih u domenu operativnog i rizika informacionog sistema kroz treninge i materijale u cilju podizanja svijesti o operativnim rizicima i njegovom upravljanju, u mjeri kojoj to dozvoljavaju kapaciteti Banke.

Rukovodioci svih organizacionih dijelova Banke odgovorni su za procjenu operativnog rizika do nivoa svog ovlašćenja, kao i sprovođenje mjera za umanjenoje/eliminisanje operativnog rizika. Svi zaposleni su odgovorni za nastanak operativnog rizika i shodno svojim ovlašćenjima i odgovornostima nadležni za upravljanje operativnim rizikom. Interna revizija nadležna je da najmanje jednom godišnje izvrši nezavisnu ocjenu procesa upravljanja operativnim rizikom u cilju efikasnog i efektivnog upravljanja ovim rizikom.

Reputacioni rizik - predstavlja mogućnost nastanka gubitaka usljed negativnog uticaja na tržišno pozicioniranje banke. Reputacija Banke predstavlja jednu od njenih najvećih vrijednosti i njeno očuvanje je od vitalnog značaja. Banka prati i razmatra odnos reputacionog rizika i ostalih vrsta rizika. Cilj upravljanja reputacionim rizikom je:

- 1) uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja reputacionim rizikom kome je Banka izložena u svom poslovanju;
- 2) minimiziranje i/ili eliminisanje uticaja faktora koji mogu dovesti do gubitaka, odnosno ugroziti finansijski rezultat Banke;
- 3) ostvarenje očekivanih prihoda i stabilnost poslovanja uz prihvatljiv nivo reputacionog rizika;

Upravljanje reputacionog rizika sprovodi se:

- 1) formiranjem adekvatnog kontrolnog okruženja u Banci i
- 2) kroz aktivnosti identifikovanja, mjerenja, praćenja, kontrole i izvještavanja.

Strateški rizik - Osnovni cilj procesa upravljanja strateškim rizikom ulaganja je ostvarenje maksimalno kvalitetnog odnosa rizika i prinosa u granicama pažljivo definisanih limita kroz uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju i minimiziranje i eliminisanje uticaja faktora koji mogu ugroziti finansijski rezultat Banke. Upravljanje rizikom ulaganja sprovodi se formiranjem adekvatnog okruženja u Banci u smislu formalizovanja aktivnosti za upravljanje strateškim rizikom, obezbjeđenja ažurne dokumentacione osnove za sagledavanje, analizu i praćenje strateškog rizika te definisanja nadležnosti i odgovornosti organizacionih dijelova za upravljanje ovim rizikom. Upravljanje se sprovodi u smislu mjera i aktivnosti u uslovima probijanja definisanih limita i poslovanja Banke u zoni visokog rizika. Organi upravljanja Banke su odgovorni za formiranje i obezbjeđenje preduslova za adekvatno funkcionisanje sistema i postupaka upravljanja rizikom zemlje. Osnovne tehnike kontrole rizika su izbjegavanje i smanjivanje rizika, odnosno minimiziranje gubitaka koji mogu nastati usljed nepostojanja ili neadekvatne primjene poslovnih politika i strategija.

Rizik usklađenosti poslovanja –zadatak usklađenosti poslovanja je da obezbjedi pravilno poslovanje banke i na taj način štiti ne samo reputaciju i finansijske interese banke, već istovremeno i klijenata, zaposlenih i akcionara. Cilj usklađenosti poslovanja je da se obezbjedi fer odnos i povjerenje između klijenata, banke i zaposlenih, da se spreče potencijalni ili riješe postojeći sukobi interesa i obezbjedi usklađenost poslovanja banke sa važećim zakonima i drugim propisima.

Rizik sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma - Politikom sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma uređuju se osnovni standardi u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: SPN i FT). Banka je u potpunosti posvećena usklađivanju sa najvišim standardima iz oblasti SPN i FT i zahtjeva od rukovodstva i zaposlenih, poštovanje i primjenu ovih standarda kako bi se sprečilo korišćenje proizvoda i usluga Banke u svrhu pranja novca. Standardi određeni politikom zasnovani su u potpunosti na važećim propisima. Svrha primjene ovih standarda je da se spriječi bilo kakva zloupotreba zaposlenih banke ili njenih klijenata za svrhe pranja novca ili finansiranja terorizma.

Rizik poslovnog i makroekonomskog okruženja

Poslovni rizik je negativna, neočekivana promjena obima poslovanja i/ili profitinih marži banke koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost banke. Do poslovnog rizika, prije svega, može doći

zbog značajnog pogoršanja tržišnog okruženja i promjena u tržišnom takmičenju ili ponašanju potrošača na tržištu. Banka u okviru skupine rizika poslovnog i makroekonomskog okruženja kao materijalno značajnog rizika uključuje i rizik profitabilnosti.

Rizik profitabilnosti (rizik zarade) je rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sistema i raspodjele zarade ili nemogućnosti banke da osigura odgovarajući, stabilni i održivi nivo profitabilnosti. Banka vidi rizik profitabilnosti kroz osnovni pokretac finansijskih rezultata banke a to je neto kamatni prihod.

5.2 Struktura, organizacija funkcije upravljanja rizicima

Banka uspostavlja sveobuhvatan i pouzdan sistem za upravljanje rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu s unapred definisanom sklonošću Banke ka rizicima. Banka upravlja rizicima kreiranjem i sprovođenjem politika i procedura, interne regulative, kao i uspostavljanjem limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku.

Sistem upravljanja rizicima je definisan sljedećim aktima Banke:

- Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima;
- Strategijom i politikom upravljanja kapitalom;
- Politikom upravljanja rizicima;
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima;
- Metodologijom provođenja procesa sveobuhvatne procjene rizika i utvrđivanja značajnosti rizika;
- Izjavom o sklonosti ka preuzimanju rizika;
- Aktom o uspostavljanju kontrolnih funkcija;
- Metodologijama kojima su propisane metode, tehnike i pravila za merenje izloženosti i upravljanje pojedinim rizicima i
- Ostalim aktima Banke kojima se obezbeđuje sprovođenje efektivnog i efikasnog procesa upravljanja rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Nadzorni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje strategije i politika upravljanja rizicima i strategije upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, nadzor nad radom Uprave Banke, kao i sprovođenje procesa interne procjene adekvatnosti kapitala.

Uprava je nadležna i odgovorna za sprovođenje strategije i politika upravljanja rizicima i strategije upravljanja kapitalom, usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikacije, merenja, ublažavanja, praćenja i kontrole i izvještavanja o rizicima kojima je Banka izložena, kao i izvještavanje Nadzornog odbora o efikasnosti primjene definisanih procedura upravljanja rizicima.

Sektor upravljanja rizicima identifikuje, mjeri, procjenjuje i upravlja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor je odgovoran za implementiranje i održavanje procedura vezanih za rizike, čime se obezbjeđuje nezavisni proces kontrole. Ova jedinica takođe obezbjeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu mjerenja i izvještavanja o riziku. Sektor upravljanja rizicima odgovoran je za postavljanje temelja efikasnog upravljanja rizikom, te upravljanje i kontrolu odluka povezanih s rizičnom izloženošću Banke. Sektor upravljanja rizicima odgovoran je za razvijanje strategije i načela upravljanja, postavljanje okvira, politika i limita prihvatljive rizične izloženosti, te je zadužen za implementaciju i održavanje procedura koje omogućavaju proces nezavisne kontrole. U domenu kreditnog rizika Sektor upravljanja rizicima je uključen u proces odobravanja rizičnih plasmana (davanje mišljenja o kreditnom riziku). Sektor je nosilac aktivnosti klasifikacije plasmana prema zahtjevima ABRs, kao i obračuna ispravki vrijednosti kreditnih plasmana i rezervisanja po vanbilansnim stavkama prema zahtjevima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI9).

Kreditni odbor odlučuje o kreditnim zahtevima u okvirima utvrđenim aktima Banke, prateći izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku.

Odbor za upravljanje plasmanima nadzire kvalitet kreditnih plasmana Banke, proces monitoringa i efikasnosti upravljanja kreditnim rizikom, prati procese naplate u Službi za restrukturiranja kredita i Službe pravnih poslova prinudne naplate i njihovo ostvarivanje u skladu sa poslovnim ciljevima Banke.

Komisija za upravljanje rizicima čija je uloga praćenje, analiziranje i upravljanje svim rizicima kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena s ciljem povećanja efikasnosti upravljanja rizicima, nadziranja sprovođenja usvojene Strategije upravljanja rizicima i podizanja nivoa kulture rizika uopšte.

Odbor za razvoj i unapređenje informacionog sistema razmatra sve zahtjeve, planove, projekte, analize, izvještaje o statusu promjena/projekata upućene od zainteresovanih strana, određuje prioritete izvršenja zahtjeva i prati tokove izvršenja.

Odbor za procjenu postojanja rizika gubitka u postupcima protiv Banke vrši procjenu postojanja rizika gubitka u sudskom predmetima u kojima se Banka pojavljuje kao tužena strana.

Banka je u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje obavlja, u sistem upravljanja rizicima uključila dovoljan broj zaposlenih, koji imaju odgovarajuću stručnost i profesionalno iskustvo, čime se obezbjeđuje kontinuitet u sprovođenju strategije i politike za upravljanje rizicima. Osnovni principi organizacije sistema upravljanja rizicima su:

- Banka je uspostavila poseban i nezavisan organizacioni dio u čijoj je nadležnosti upravljanje rizicima,
- Banka je izvršila jasnu podjelu poslova upravljanja rizicima od poslova izlaganja rizicima čime se sprječava sukob interesa,
- Banka je uspostavila adekvatan informacioni sistem koji omogućava potpunu informisanost lica uključenih u sistem upravljanja rizicima, primjenom odgovarajuće IT podrške.

5.3 Sistem izvještavanja o rizicima i način mjerenja rizika

Banka izvještava po svim vrstama rizika: kreditnom riziku, uključujući rezidualni rizik, rizik smanjenja vrijednosti potraživanja, riziku koncentracije, koji uključuje i rizik izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, tržišnim rizicima, koji obuhvata kamatni i devizni rizik, operativnom riziku, riziku likvidnosti, riziku usklađenosti poslovanja Banke, strateškom riziku i ostalim rizicima, u skladu sa odlukama ABRS, internim politikama i procedurama.

Izvještavanje o kreditnom riziku obuhvata eksterno i interno izvještavanje. Eksterno izvještavanje o kreditnom riziku Banke se sprovodi u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, i vrši se od strane Sektora računovodstva, izvještavanja i finansijskog kontrolinga. Interno izvještavanje o kreditnom riziku se odnosi na izvještavanje organa i odbora Banke, prije svega Uprave i Nadzornog odbora, Odbora za upravljanje plasmanima, ALCO Odbora, Komisija za likvidnost i Komisija za rizike. Način i učestalost izvještavanja na nivou pojedinačnih plasmana/klijenata se bliže definiše internim aktima Banke.

Sistem izvještavanja se zasniva na adekvatnom informacionom sistemu. Osnovni zadaci informacionog sistema su: prikupljanje informacija o postojanju rizika, mjerenje rizika i poređenje sa limitima; tačnost pozicija i pristup informacijama za lica zadužena za izvještavanje. Sektor informacionih tehnologija je odgovoran za uspostavljanje adekvatnog informacionog sistema.

Banka upravlja kreditnim rizikom, postavlja limite i kontroliše ga u svim segmentima poslovne aktivnosti i po svim relevantnim vrstama plasmana pravnim i fizičkim licima. Pravovremena identifikacija, mjerenje, kontrola i upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke obezbeđeno je izvještavanjem na nivou ukupnog portfolija i na nivou pojedinačnog klijenta, sa potpunim, tačnim i blagovremenim informacijama o stanju, kvalitetu i kretanju kreditnog portfolija.

Izvještavanje na nivou ukupnog portfolija i na nivou pojedinačnog klijenta mora da ispuni sljedeće funkcije:

- Prikupljanje i obrada podataka i pokazatelja kreditnog rizika;

- Analiza kretanja i promjena ukupnih plasmana i strukturalnih karakteristika portfolija;
- Kontinuiran monitoring kreditnog rizika;
- Pružanje osnove za proces odlučivanja o nivou kreditnog rizika.

Praćenje, upravljanje i izvještavanje o kreditnom riziku na nivou kreditnog portfolija Banke obuhvata i praćenje rezervisanja za kreditne gubitke (ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu vanbilansnih stavki), kao i posebne i potrebne rezerve za procijenjene gubitke, obračunatih u skladu sa Odlukom o klasifikaciji aktive i relevantnim internim aktima Banke.

Sistem izvještavanja na svim nivoima u Banci obezbeđuje blagovremene, tačne i dovoljno detaljne informacije koje su neophodne za donošenje poslovnih odluka i efikasno upravljanje rizicima, odnosno za sigurno i stabilno poslovanje Banke. Takođe, u Banci je uspostavljen sistem izvještavanja prema međunarodnim finansijskim institucijama EFSE, KfW i IFC.

Banka upravlja koncentracijom kreditnog rizika u portfoliju utvrđivanjem limita. Limiti su određeni internim politikama i/ili regulativom ABRS, a njihovo poštovanje se redovno prati i izvještava.

Najveći dopušteni iznos kreditnih potraživanja koji nije obezbijeđen kolateralom u skladu sa propisima Agencije prema jednom licu ili grupi povezanih lica može biti najviše do 5% priznatog kapitala banke.

U skladu sa regulativom ABRS, ukupan iznos izloženosti prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica ne može biti veći od 25% ukupnog obračunskog kapitala Banke, nakon primjene propisanih odbitnih stavki. Kod povećanje izloženosti prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica koji dovodi do ukupne izloženosti banke od 10% priznatog kapitala prema jednom licu ili grupi povezanih lica ili do svakog narednog povećanja ove izloženosti potrebna je prethodna saglasnost za zaključivanje pravnog posla od strane Nadzornog odbora.

Izloženost prema Savjetu ministara Bosne i Hercegovine, Vladi Republike Srpske, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i Vladi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ne smije prelaziti 300% priznatog kapitala Banke.

Banka je Izjavom o sklonosti riziku definisala specifične pokazatelje - limite u vezi sklonosti ka preuzimanju pojedinačnih značajnih rizika i svi limiti su definisani strožije u odnosu na regulatorna ograničenja.

U praćenju rizika na nivou portfolija koriste se sljedeći izvještaji:

- Izvještaj o rezultatima testiranja otpornosti na stress,
- Mjesečni izvještaj o upravljanju kreditnim rizikom (MCR),
- Mjesečni/kvartalni izvještaj kontrolne funkcije upravljanja rizicima,
- Polugodišnji/godišnji izvještaj o upravljanju rizicima,
- Mjesečni izvještaj stanja depozita i kredita,
- Izvještaj o strukturi aktive i pasive,
- Izvještaj o strukturi i ročnosti depozita,
- Izvještaj o bilansnoj ravnoteži,
- Podaci o stanju kapitala,
- Izvještaj o štetnim događajima operativnog rizika,
- Izvještaj o kamatnom riziku.

Izvještaji su predmet redovne revizije od strane Odjeljenja interne revizije u skladu sa godišnjim planom revizije, kao i eksternih revizora.

5.4 Podaci o adekvatnosti sistema upravljanja rizicima banke u odnosu na njen rizični profil i poslovnu politiku

Poslovni model Banke odgovara tradicionalnom bankarstvu iz čega proističe dominantno izlaganje kreditnom riziku u rizičnom profilu Banke. Kreditni proces u Banci zasnovan je na striktnoj podjeli nadležnosti i odgovornosti u kreditnim poslovima između aktivnosti preuzimanja rizika za koje je zadužena prodajna funkcija i aktivnosti upravljanja rizicima. Prodajnu funkciju predstavljaju sektori koji su zaduženi za uspostavljanje i vođenje odnosa sa klijentima, a aktivnosti upravljanja kreditnim rizikom su u nadležnosti Sektora za upravljanje rizicima. Kreditni proces u Banci, kao najvažniji segment poslovanja koji generiše najveći dio prihoda, ali i rizika, je pod stalnim praćenjem i nadzorom različitih organizacionih jedinica, počevši od same Funkcije preuzimanja rizika (Sektor tržišta), preko Sektora upravljanja rizicima, funkcijama podrške pa sve do kontrolnih funkcija i Uprave/Nadzornog odbora Banke. Upravljanjem kreditnim rizikom se bave i sljedeći odbori i komisije: ALCO odbor, Odbor za upravljanje plasmanima, Komisija za rizike.

Na osnovu ostvarenih rezultata poslovanja i ciljeva definisanih Strateškim planom Banke godišnje se izrađuju Planovi poslovanja u kojoj se utvrđuju ciljevi za narednu kalendarsku godinu. Radi efikasnijeg ostvarivanja ciljeva strategije, politike i procedure propisuju način organizovanja procesa upravljanja rizicima Banke, način i metodologije za identifikovanje, mjerenje, odnosno procjenu, ublažavanje i praćenje rizika i principe funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola.

Banka kroz mjesečne sastanke Komisije za rizike pratiti stvarni profil rizičnosti institucije i temeljno ga analizira u odnosu na strateške ciljeve i sklonost preuzimanju rizika kako bi se upravljačkom tijelu u upravljačkoj funkciji omogućilo donošenje odluka, a upravljačkom tijelu u nadzornoj funkciji kvalitetan nadzor. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u okviru pripreme mjesečnih sastanaka Komisije za rizike nezavisno procjenjuje kršenja definisane sklonosti preuzimanju rizika ili prekoračenja ograničenja rizika (uključujući utvrđivanje uzroka) i definiše preporuke. Uprava Banke na osnovu utvrđenih nalaza i definisanih preporuka donosi odluke o poduzimanju određenih mjera za usklađivanje rizičnog profila sa definisanom sklonošću.

Banka je, polazeći od svog poslovnog modela koji je primarno baziran na kreditiranju ciljanog tržišnog segmenta i na prikupljanju depozita od stanovništva, kroz sprovođenje procesa sveobuhvatne procjene rizika i utvrđivanje značajnosti rizika, utvrdila da je izložena sljedećim materijalno značajnim rizicima:

- kreditni rizik uključujući rezidualni rizik, kreditno-devizni rizik i rizik koncentracije,
- operativni rizik uključujući pravni rizik, reputacioni rizik i rizik eksternalizacije,
- rizik likvidnosti,
- tržišni rizik,
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi,
- poslovni rizik,
- rizik profitabilnosti.

Banka je u Izjavi o sklonosti ka preuzimanja rizika, uz ukupnu sklonost preuzimanja rizika i kroz specifične pokazatelje sklonosti preuzimanja rizika odredila limite rizika prvenstveno za materijalno značajne rizike.

Sistem upravljanja rizicima u Banci je organizaciono strukturiran tako da osigurava adekvatnu komunikaciju, razmjenu informacija i saradnju na svim organizacionim nivoima radi sprovođenja strategija i politika. Linije odgovornosti obezbjeđuju jasno utvrđivanje dužnosti, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih u Banci, kao i nivoe odlučivanja i ovlašćenja za donošenje odluka. Svi zaposleni u sistemu upravljanja rizicima su upoznati sa svojim dužnostima, nadležnostima i odgovornostima.

Banka ima usvojeni sistem upravljanja rizicima kojem je cilj postizanje optimalnog nivoa profitabilnosti uz prihvatljiv nivo rizika. Sistem upravljanja rizicima je uspostavljen kao aktivno upravljanje značajnim rizicima, kao i svim ostalim rizicima koji se mogu pojaviti pri redovnom poslovanju Banke.

U cilju efikasnog upravljanja rizicima i uzimajući u obzir potrebu minimiziranja sukoba interesa između preuzimanja rizika, ograničenja nivoa rizika i kontrole, kao i revizije sistema upravljanja rizicima, sveobuhvatan sistem upravljanja rizicima Banke uspostavljen je u skladu sa principom "3 linije odbrane". Funkcije navedene za svaku vrstu odbrane ne bi trebalo nužno vršiti jedna strukturna poslovna jedinica, već se mogu raspodijeliti između različitih poslovnih jedinica Banke.

5.5 Tehnike ublažavanja rizika, način obezbjeđivanja i praćenja u ublažavanju rizika

Na osnovu identifikovanih rizika i njihovih izvora, Banka donosi odluke o mjerama za ublažavanje pojedinih vrsta rizika. Sprovođenje mjera se redovno prati kao i mjerenje uticaja sprovedenih mjera na ublažavanje rizika. Banka sprovodi aktivnu politiku diversifikacije rizika kojima je izložena.

Ublažavanje rizika se postiže dosljednom primenom postupaka identifikovanja, mjerenja i procjene rizika od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke navedenih u ovom dokumentu, analiziranjem stanja i strukture, tj. kvaliteta kreditnog portfolija Banke, praćenjem izmjena stanja i strukture kreditnog portfolija Banke, predlaganjem i kontinuiranim analiziranjem, od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke, mjera za otklanjanje uzroka koji dovode do nastanka rizika, kao i utvrđivanjem, od strane nadležnih organa Banke, nadležnosti i postupaka Banke u slučaju povećanja nivoa kreditnog rizika.

Osnovne tehnike ublažavanja kreditnog rizika na nivou pojedinčanog plasmana su:

- limiti izloženosti (eksterni i interni limiti, limiti na bazi procjene kreditne sposobnosti itd.)
- definisanje rizičnih profila za svaki proizvod i svaki tip klijenta Banke
- diversifikovanje ulaganja
- adekvatni instrumenti obezbeđenja (regulisano internim aktima Banke).

U domenu kreditnih rizika Banka, sprovodi aktivnosti na utvrđivanju realnog iznosa potencijalnih gubitaka po osnovu kreditnog rizika, uzimajući u obzir i realne vrijednosti instrumenata obezbeđenja plasmana i na tom osnovu formira ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanje za gubitke po vanbilansnim stavkama. U skladu sa zakonskom regulativnom Banka vrši obračun rezerve za procijenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

U domenu rizika likvidnosti, Banka sprovodi diversifikaciju izvora sredstava a u vezi sa tehnikom ublažavanja tržišnih rizika. Banka je u okviru Politike za upravljanje rizicima i Procedure za upravljanje kreditnim rizikom I klasifikaciju aktive detaljno definisala način primena tehnika ublažavanja kreditnog rizika. Banka aktivu ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine primjenom jednostavnog metoda, na način da obezbeđenom dijelu odnosne izloženosti dodjeljuje ponder kreditnog rizika sredstva obezbeđenja. Banka primenjuje ponder kreditnog rizika 0% samo ako su izloženost i sredstvo obezbeđenja izraženi u istoj valuti, u protivnom primenjuje ponder kreditnog rizika 20%. I za jedan i za drugi slučaj važi ograničenje da mora postojati ročna usklađenost između instrumenata kreditne zaštite i odnosne izloženosti.

Politikom monitoringa regulisan je i proces kontinuiranog monitoring kredita u portfoliju Banke kao i njegova frekvencija, način evidentiranja i preduzimanja adekvatnih mjera. Kroz redovan i adekvatan monitoring Banka prati efekte ublažavanja kreditnog rizika kao i uvođenje dodatnih mjera ukoliko je potrebno.

5.6 Kratak opis povezanosti rizičnog profila banke sa poslovnom strategijom, prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke

MF Banka iz godine u godinu povećava svoje učešće u okviru ukupne aktive bankarskog sektora na nivou RS i čitave BIH. Kroz jasno definisanu strategiju razvoja s primarnim fokusom na segmentu MSME i u okviru istog na podsegmentu malih i srednjih preduzeća MF Banka sve više dobija reputaciju Banke koja prepoznaje potrebe ove

grupe klijenata i koja je svoje usluge prilagodila potrebama ove grupe klijenata. Ova strategija razvoja je podržana i sa jasnim i jednostavnim Poslovnim modelom koji omogućava da se na svim hijerarhijskim nivoima aktivnostima upravlja u skladu sa strateškim i operativnim ciljevima.

Rizični profil Banke je određen, odnosno opredijeljen prihvatljivim nivoom rizika za Banku. Prihvatljiv nivo izloženosti rizicima je u skladu sa definisanom Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima i zavisi od nivoa izloženosti Banke svakom pojedinačnom riziku. Rizični profil Banke je mjera, odnosno procjena strukture i nivoa svih značajnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, pri čemu su kvantitativni metodi koji se koriste za mjerenje rizika dokumentovani, te jasno definisani načini za procjenu rizika koje Banka nije u mogućnosti kvantitativno mjeriti.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u okviru pripreme mjesečnih sastanaka Komisije za rizike nezavisno procjenjuje kršenja definisane sklonosti preuzimanju rizika ili prekoračenja ograničenja rizika (uključujući utvrđivanje uzroka) i definiše preporuke. Uprava Banke na osnovu utvrđenih nalaza i definisanih preporuka donosi odluke o poduzimanju određenih mjera za usklađivanje rizičnog profila sa definisanom sklonošću ka preuzimanju rizika.

Tokom čitave 2018. godine rizični profil Banke je bio usklađen sa definisanom ukupnom sklonošću za preuzimanje rizika.

Nekoliko pojedinačnih specifičnih pokazatelja za određivanje sklonosti ka pojedinačnim rizicima je u par mjeseci prelazilo iz zelene u žutu zonu limita definisane sklonosti i po istim su bile preduzimane adekvatne mjere koje su rezultirale vraćanjem istih u zelenu zonu.

Smatramo da je I sprovedeni proces ICAAP-a pokazao da je rizični profil Banke usklađen sa ukupnom sklonošću ka preuzimanju rizika i da je na nivou Banke obezbijeđen adekvatan nivo kapitala za uobičajeno poslovanje i poslovanje u vanrednim situacijama.

Kroz sam proces ICAAP-a je dodatno sagledana i potvrđena adekvatnost uspostavljene sklonosti ka preuzimanju rizika, zatim usklađenost poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima, održivost poslovnog modela. Svi materijalno značajni rizici su adekvatno sagledani u smislu njihovog identifikovanja, mjerenja i izračunavanja internih kapitalnih zahtjeva za pojedinačno značajne rizike. Rezultati testiranja otpornosti na stres su uzeti u obzir u ICAAP-u Banke.

Cilj Banke je postizanje uravnoteženog rizika i povrata kako bi se stvorio održivi rast i adekvatan povrat na kapital. Stoga je politika osigurati da su preuzeti rizici prepoznati u ranoj fazi, te da se njima pravilno i pravovremeno upravlja. To se postiže potpunim integriranjem upravljanja rizicima u svakodnevnom poslovanju, strateškim planiranjem i razvojem poslovanja dosljedno s definisanom sklonosti preuzimanja rizika. Banka definiše strategiju rizika i sklonost preuzimanju rizika kroz godišnji strateški proces planiranja u svrhu prikladne usklađenosti rizika, kapitala i ciljanih vrijednosti uspješnosti poslovanja. Apetit za rizik predstavlja strateški iskaz izražavajući maksimalan nivo koji je Banka spremna preuzeti kako bi postigla poslovni cilj.

5.7 Opis načina informisanja organa upravljanja banke o rizicima

Efikasnom i transparentnom organizacionom strukturom Banke osigurani su preduslovi za efikasno upravljanje na pojedinačnom i konsolidovanom nivou. Istim je osigurano jasno razgraničavanje dužnosti, zatim odgovarajući ljudski resursi i ovlaštenja za učinkovito izvršavanje svojih uloga. Linije izvještavanja i raspodjela odgovornosti među rukovodiocima ključnih funkcija su jasno definisane i propisane, te se periodično sagledavaju i ažuriraju.

U okviru sistema upravljanja u Banci je uspostavljen sveobuhvatan i efikasan sistem upravljanja rizicima. Uspostavljeni okvir sistema upravljanja rizicima institucije uključuje uspostavljene strategije, politike, postupke, mjere za ograničenja rizika i kontrole rizika, kojima se osigurava blagovremeno i kontinuirano identifikovanje, mjerenje ili procjena, praćenje i smanjenje rizika, te upravljanje i izvještavanje o njima na razini svih hijerarhijskih nivoa, razini institucije i konsolidiranoj razini. Uspostavljeni okvir upravljanja rizicima primjenjuje se u svim poslovnim linijama i ostalim organizacionim dijelovima, uključujući kontrolne funkcije, i svi zaposleni su upoznati sa istim i svojom ulogom u istom.

Uprava i Nadzorni odbor Banke redovno primaju izvještaje o kvaliteti kreditnog portfolija s raznih aspekata rizika te im se osiguravaju sve informacije neophodne za sagledavanje kreditnog rizika kojem je Banka izložena. Izvještaji sadrže detaljne informacije o izloženostima po regijama i segmentima/podsegmentima i proizvodima, kvaliteta portfolija, koncentraciji i kvalitetu obezbjeđenja. Sektor upravljanja rizicima na mjesečnom nivou za potrebe Odbora za Upravljanje plasmanima izrađuje i dodatne izvještaje koji mu omogućavaju potrebne informacije za proaktivno upravljanje rizikom kreditnog portfolija odnosno pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvaliteti kreditnog portfolija koja može rezultirati materijalnim gubicima za Banku.

Ključni pokazatelji poslovanja dati kroz objavu finansijskih izvještaja na internet stranici Banke <https://mfbanka.com/wp-content/uploads/2019/05/Izvještaj-o-poslovanju-za-2018.godinu.pdf>.

6. PODACI O KAPITALU

6.1 Regulatorni kapital

Regulatorni kapital banke iznosi 55.073 KM, a sastoji se od redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 46.926 KM i dopunskog kapitala u iznosu od 8.147 KM.

Pregled pojedinačnih elemenata kapitala prikazani su u slijedećoj tabeli:

u 000 KM

Kapital		
Br.	Stavka	Iznos
1	REGULATORNI KAPITAL	55.073
1,1	OSNOVNI KAPITAL	
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	46.926
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	46.924
1.1.1.2	Zadržana dobit	
1.1.1.3	Ostali ukupni rezultat	
1.1.1.4	Ostale rezerve	238
1.1.1.5	(-) Ostala nematerijalna imovina	-236
1.1.1.6	(-) Odložena poreska imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i ne proizilazi iz privremenih razlika umanjnih za povezane poreske obaveze	
1.1.1.7	(-) Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju dodatni osnovni kapital	
1.1.1.8	(-) Odloženo poresko sredstvo koje se može odbiti i koja zavisi od buduće profitabilnosti i proizilazi iz privremenih razlika	
1.1.2.	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	
1.1.2.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	
1.1.2.2	(-) Odbici od stavki dopunskog kapitala koji premašuju dopunski kapital	
1.1.2.3	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbija se od redovnog osnovnog kapitala)	
1,2	DOPUNSKI KAPITAL	8.147
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinisani krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	5.211
1.2.2	Opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom	3.087
1.2.3	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	
1.2.4	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-151

6.2 Osnovne karakteristike finansijski instrumenata

Banka u okviru regulatornog kapitala posjeduje obične akcije u iznosu od 46.841 hilj. KM koje pripadaju redovnom osnovnom kapitalu zajedno sa emisionom premijom u iznosu od 85 hilj. KM. U okviru dopunskog kapitala posjeduje Banka posjeduje subordinirani dug koji iznosi 5.211 hilj. KM.

Osnovne karakteristike ovih finansijskih instrumenata prikazane su u slijedećim tabelama:

Akcionarski kapital

u 000 KM

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Red.br.	
1	Emitent MF banka a.d. Banja Luka
1.1	Jedinstvena oznaka BA100IEFBRA3
Tretman u skladu sa regulatornim okvirom	
2	Priznat na pojedinačnoj / konsolidovanoj osnovi <i>Pojedinačnoj osnovi.</i>
3	Vrsta instrumenta <i>Obične akcije.</i>
4	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja <i>Redovni osnovni kapital 46.926 KM.</i>
5	Nominalni iznos instrumenta 46.841 KM.
5.1.	Emisiona cijena <i>Emisione cijene su izražene u apsolutnim iznosima</i> III emisija 100 KM IV emisija 100 KM V emisija 100 KM VI emisija 100 KM VII emisija 101,38 KM
5.2.	Otkupna cijena Nije primjenjivo.
6	Računovodstvena klasifikacija Akcionarski kapital.
7	Datum izdavanja instrumenta III emisija 11.10.2010. god. IV emisija 27.8.2014. god. V emisija 2.4.2015. god. VI emisija 17.11.2015. god. VII emisija 20.6.2017.god.
8	Instrument sa datumom dospijeca ili instrument bez datuma dospijeca Bez datuma dospijeca.
8.1.	Inicijalni datum dospijeca Bez dospijeca.

9	Opcija kupovine od strane emitenta Ne.
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost Nije primjenjivo.
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo) Nije primjenjivo.
Kuponi/dividende	
10	Fiksna ili promjenljiva dividenda/kupon Promjenjiva dividenda.
11	Kuponska stopa i povezani indeksi Nije primjenjivo.
12	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende Ne.
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividendi/kupona Djelimično diskreciono pravo.
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona Djelimično diskreciono pravo.
14	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih podsticaja za otkup Ne.
15	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi Nekumulativne.
16	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument Nekonvertibilne.
17	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije Nije primjenjivo.
18	Ako je konvertibilan djelimično ili u cijelosti Nije primjenjivo.
19	Ako se može konvertovati, stopa konverzije Nije primjenjivo.
20	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija Nije primjenjivo.
21	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje Nije primjenjivo .
22	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje Nije primjenjivo.
23	Mogućnost smanjenja vrijednosti . Da.
24	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednost Na osnovu zakonske odredbe(Zakon o privrednimdruštvima) u skladu sa regulativom Agencije za bankarstvo RS.
25	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti Uvijek djelimično.
26	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno Privremeno.
27	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizama povećanja vrijednosti Povećanje osnovnog kapitala i zadržane dobiti.

28	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta Subordinisani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta .
29	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata Nije primjenjivo.
30	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike Nije primjenjivo.

Subordinisane obaveze

u 000 KM

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Red.br.	
1	Emitent Nije primjenjivo.
1.1	Jedinstvena oznaka Nije primjenjivo.
Tretman u skladu sa regulatornim okvirom	
2	Priznat na pojedinačnoj / konsolidovanoj osnovi Pojedinačnoj osnovi.
3	Vrsta instrumenta Subordinisani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta.
4	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja Dopunski kapital 5.211 KM.
5	Nominalni iznos instrumenta 6.845 KM.
5.1.	Emisiona cijena Nije primjenjivo.
5.2.	Otkupna cijena Nije primjenjivo.
6	Računovodstvena klasifikacija Vrednovanje po amortizovanom trošku
7	Datum izdavanja instrumenta 13.oktobar 2016.god.
8	Instrument sa datumom dospjeća ili instrument bez datuma dospjeća Sa datumom dospjeća.
8.1.	Inicijalni datum dospjeća 13. oktobar 2022. godine.
9	Opcija kupovine od strane emitenta Nije primjenjivo.
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost Nije primjenjivo.
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo) Nije primjenjivo.
Kuponi/dividende	
10	Fiksna ili promjenljiva dividenda/kupon Nije primjenjivo.

11	Kuponska stopa i povezani indeksi Nije primjenjivo.
12	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende Nije primjenjivo.
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividendi/kupona Nije primjenjivo.
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona Nije primjenjivo.
14	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih podsticaja za otkup Nije primjenjivo.
15	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi Nije primjenjivo.
16	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument Konvertibilan.
17	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije Nakon datuma dospeljeća, uz saglasnost nadležnih organa Banke i Agencije za bankarstvo RS u skladu sa zakonskim odredbama.
18	Ako je konvertibilan djelimično ili u cijelosti U cijelosti.
19	Ako se može konvertovati, stopa konverzije 100 %.
20	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija Dobrovoljna.
21	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje Redovni osnovni kapital.
22	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje MF banka a.d., Banja Luka.
23	Mogućnost smanjenja vrijednosti Da.
24	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednost U skladu sa regulativom Agencije za bankarstvo RS.
25	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti U potpunosti ili djelimično.
26	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno Privremeno.
27	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizama povećanja vrijednosti Nije primjenjivo.
28	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta Povećanje osnovnog kapitala i zadržane dobiti.
29	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata Nije primjenjivo.
30	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike Nije primjenjivo.

6.3 Ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog kapitala

U skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođivanja Banka je dužna da poštuje slijedeća ograničenja:

- Minimalni iznos uplaćenog osnivačkog kapitala iznosi najmanje 15.000 KM;
- Stopa redovnog osnovnog kapitala min. 6.75%;
- Stopa osnovnog kapitala min. 9%;
- Stopa regulatornog kapitala min. 12%;
- Stopa finansijske poluge min. 6%;
- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji Banka mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2.5% ukupnog iznosa izloženosti riziku;
- Opšte ispravke vrijednosti za kreditne gubitke uključene su u kapital najviše do 1.25% iznosa izloženosti ponderisanih rizikom;
- Dopunski kapital ne može biti veći od 1/3 osnovnog kapitala;
- Subordinisani dug koji se uključuje u dopunski kapital izračunava se množenjem iznosa subordinisanog duga na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda do dana dospelja podjeljen sa brojem kalendarskih dana i broja preostalih kalendarskih dana do dana dospelja subordinisanog duga.

7. PODACI O KAPITALNIM ZAHTEJIMA I ADEKVATNOSTI KAPITALA

7.1 Podaci o kapitalnim zahtjevima i adekvatnosti kapitala

Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva iskazuje se u odnosu na regulatorni kapital. Iznos kapitala mora biti dostatan za pokriće minimalnih kapitalnih zahtjeva. Sljedeći kapitalni zahtjevi proizlaze iz kreditnog rizika, tržišnog tj. deviznog rizika te operativnog rizika. Regulatorni kapital je za cijelo izvještajno razdoblje bio dostatan.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive banke. Banka je dužna da pokazatelj adekvatnosti kapitala održava na nivou koji nije niži od 12%. Banka je dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina njenog kapitala nikad ne bude manja od 15.000.000BAM.

Banka je dužna da u svakom trenutku održava kapital na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sljedećih kapitalnih zahtjeva:

- Kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti banke;
- Kapitalnog zahtjeva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti banke;
- Kapitalnog zahtjeva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti.

Banka je u 2018. godini održavala adekvatnost kapitala na visokom nivou. Pokazatelj adekvatnosti je na dan 31.12.2018. godine bio 18.77%, što je znatno iznad propisanog limita.

Kapitalni zahtjev za kreditni rizik - Banka koristi standardizovani pristup obračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik za sve klase izloženosti.

Kapitalni zahtjev za tržišne rizike - jednak je kapitalnom zahtjevu za devizni rizik za sve poslovne aktivnosti.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik - za obračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik Banka koristi jednostavni pristup.

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtjevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala sa stanjem na dan 31. decembar 2018. godine dati su u sljedećoj tabeli:

Adekvatnost kapitala

u 000 KM

Adekvatnost kapitala		
Br.	Stavka	Iznos
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	16
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	207
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	
6	Izloženosti prema institucijama	985
7	Izloženosti prema privrednim društvima	9.837
8	Izloženosti prema stanovništvu	11.852
9	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	5.340
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	253
11	Visokorizične izloženosti	
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procenom	
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	
16	Ostale izloženosti	1.147
17	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja/isporuke	
18	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
18.1.	Kapitalni zahtjevi za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata	
18.2.	Kapitalni zahtjevi za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima	
18.3.	Kapitalni zahtjevi za devizni rizik	2.698
18.4.	Kapitalni zahtjevi za robni rizik	
19	Kapitalni zahtjevi za operativni rizik	43.691
20	Stopa redovnog osnovnog kapitala	16%
21	Stopa osnovnog kapitala	16%
22	Stopa regulatornog kapitala	19%

7.2 Informacije koje se odnose na izloženost banke kreditnom riziku, uključujući tehnike smanjenja kreditnog rizika i informacija o vanjskim institucijama za procjenu kreditnog rizika ECAI ili agencijama za kreditiranje izvoza ECA

Banka sve izloženosti iz bankarske knjige, izuzev izloženosti koje su u obračunu kapitala uključene kao odbitne stavke od osnovnog kapitala, dopunskog kapitala ili kapitala banke raspoređuje u jednu od 16 klasa izloženosti, a u skladu sa važećom Odlukom ABRS koja reguliše oblast adekvatnosti kapitala banke.

U nastavku je dat pregled izloženosti banke po klasama izloženosti:

u 000 KM		
Broj	Stavka	Iznos
1	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU	293.365
1*	od čega: investiciona društva u skladu sa ograničenim odobrenjem za pružanje investicionih usluga (n/a)	
1**	od čega: investiciona društva sa zahtijevanim inicijalnim kapitalom (n/a)	
1.1	IZNOSI IZLOŽENOSTI PONDERISANI RIZIKOM ZA KREDITNI RIZIK, KREDITNI RIZIK IZLOŽENOSTI FINANSIJSKIH DERIVATA TE SLOBODNE ISPORUKE	246.976
1.1.1	Standardizovani pristup	246.976
1.1.1.1	Kategorije izloženosti u skladu sa standardizovanim pristupom isključujući sekjuritizacijske pozicije	246.976
1.1.1.1.01	Centralne vlade ili centralne banke	135
1.1.1.1.02	Regionalne vlade ili lokalne vlasti	
1.1.1.1.03	Subjekti javnog sektora	1.723
1.1.1.1.04	Multilateralne razvojne banke	
1.1.1.1.05	Međunarodne organizacije	
1.1.1.1.06	Institucije	8.205
1.1.1.1.07	Privredna društva	81.975
1.1.1.1.08	Stanovništvo	98.769
1.1.1.1.09	Obezbijeđene nekretninama	44.501
1.1.1.1.10	Izloženosti sa statusom neizmirenja ovabeza	2.106
1.1.1.1.11	Visokorizične stavke	
1.1.1.1.12	Pokrivene obveznice	
1.1.1.1.13	Potraživanja prema institucijama i društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	
1.1.1.1.14	Udjeli ili akcije u investicionim fondovima	
1.1.1.1.15	Vlasnička ulaganja	
1.1.1.1.16	Ostale izloženosti	9.562
1.2	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU NAMIRENJA/SLOBODNE ISPORUKE	0
1.2.1	Rizik namirenja/ispоруke u bankarskoj knjizi	
1.2.2	Rizik namirenja/ispоруke u knjizi trgovanja	
1.3	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI ZA RIZIK POZICIJE, DEVIZNI I ROBNI RIZIK	2.698
1.3.1	Iznos izloženosti za rizik pozicije, devizni i robni rizik u skladu sa standardizovanim pristupima	2.698
1.3.1.1	Dužnički instrumenti kojima se trguje	
1.3.1.2	Vlasnički instrument	
1.3.1.3	Poseban pristup pozicijskom riziku za investicione fondove	
1.3.1.3.*	Zabilješke: Pozicije u investicionim fondovima isključivo uložene u dužničke instrumente kojima se trguje	
1.3.1.3.**	Pozicije u investicionim fondovima isključivo uložene u vlasničke instrumente ili mješovite instrumente	
1.3.1.3	Devizna pozicija	2.698
1.3.1.4	Pozicija u robi	
1.3.2	Iznos izloženosti za rizik pozicije, devizni i robni rizik u skladu sa internim modelima (n/a)	
1.4	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU ZA OPERATIVNI RIZIK	43.691
1.4.1	Jednostavni pristup operativnom riziku	43.691
1.4.2	Standardizovani pristup operativnom riziku	
1.4.3	Napredni pristupi operativnom riziku (n/a)	

U slijedećoj tabeli je prikazano stanje ukupne i prosječne neto vrijednosti izloženosti po definisanim klasama izloženosti, gdje je su kod računanja neto izloženosti kao odbitna stavka uzete obračunate regulatorne rezervi.

u 000 KM

Ukupna i prosječna neto vrijednost izloženosti			
Br.	Kategorija izloženosti	Neto vrijednost izloženosti na kraju perioda	Prosječne neto izloženosti tokom perioda
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	100.606	77.057
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	48	10
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.723	1.881
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	8.205	4.509
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	101.306	65.180
8.	Izloženosti prema stanovništvu	141.807	149.323
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	70.755	70.894
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	2.160	2.176
11.	Visokorizične izloženosti	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0
16.	Ostale izloženosti	18.759	16.002

U sljedećoj tabeli su prikazane izloženosti po internim Regijama Banke razvrstane po klasama izloženosti:

u 000 KM

Br.	Vrsta izloženosti	Zemlja 1	Zemlja 2	Ostale zemlje	Geografsko područje 1	Geografsko područje 2	Geografsko područje 3	Geografsko područje 4	Geografsko područje 5	Ostala geografska područja	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	100.606	***	***	0	100.606	0	0	0	***	100.606
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	48	***	***	0	48	0	0	0	***	48
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.723	***	***	0	1.478	0	0	245	***	1.723
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	***	***	0	0	0	0	0	***	0
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	***	***	0	0	0	0	0	***	0
6	Izloženosti prema institucija	8.205	***	***	0	8.205	0	0	0	***	8.205
7	Izloženosti prema privrednim društvima	101.306	***	***	9.606	32.534	10.629	23.637	24.900	***	101.306
8	Izloženosti prema stanovništvu	141.807	***	***	25.998	32.653	22.773	30.294	30.089	***	141.807
9	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	70.755	***	***	7.903	19.166	14.047	13.490	16.149	***	70.755
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	2.160	***	***	486	622	285	319	448	***	2.160
11	Visokorizične izloženosti	0	***	***	0	0	0	0	0	***	0
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	***	***	0	0	0	0	0	***	0
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	***	***	0	0	0	0	0	***	0
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	0	***	***	0	0	0	0	0	***	0
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	***	***	0	0	0	0	0	***	0
16	Ostale izloženosti	18.759	***	***	0	18.759	0	0	0	***	18.759

U slijedećoj tabeli je prikazano stanje prosječne neto vrijednosti izloženosti po definisanim klasama izloženosti po djelatnostima gdje je su kod računanja neto izloženosti kao odbitna stavka uzete Obračunate regulatorne rezerve.

Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)																								u 000 KM
Br.	Izloženosti	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	Ostalo neraspoređeno	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama																							0
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima																							0
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora			245								1.477												1.723
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama																							0
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama																							0
6	Izloženosti prema institucijama																							0
7	Izloženosti prema privrednim društvima	9.785	2.372	9.643	2.419	0	24.056	25.280	9.103	2.603	748	3.485	0	269	0	0	0	894	366	2.903	0	0	7.380	101.306
	Od čega je za mala i srednja preduzeća	8.177	1.941	7.523	2.419	0	15.112	13.160	9.103	1.979	745	0	0	269	0	0	0	894	366	2.615	0	0	1.630	65.934
8	Izloženosti prema stanovništvu	10.650	438	12.669	3	0	6.284	23.861	14.465	4.210	1.287	176	114	825	174	7	504	1.191	68	7.143	0	0	57.739	141.807
	Od čega je za mala i srednja preduzeća	10.650	438	12.660	3	0	6.186	23.828	14.465	4.210	1.287	176	114	825	174	7	504	1.191	68	7.136	0	0	11.340	95.260
9	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	5.448	45	6.440	360	0	8.450	16.991	2.356	5.819	370	131	0	0	0	0	219	1.163	0	2.365	0	0	20.600	70.755
	Od čega je za mala i srednja preduzeća	5.173	45	6.440	360	0	6.977	16.445	2.356	5.421	370	131	0	0	0	0	219	1.163	0	2.365	0	0	4.185	51.648
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	161	0	563	0	0	13	310	273	25	30	0	0	3	0	0	0	0	0	64	0	0	717	2.160
	Od čega je za mala i srednja preduzeća	161	0	361	0	0	13	310	273	25	30	0	0	3	0	0	0	0	0	64	0	0	233	1.475
11	Visokorizične izloženosti																							0
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica																							0
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom																							0
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima																							0
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja																							0
16	Ostale izloženosti																							0

U slijedećoj tabeli je prikazano stanje prosječne neto vrijednosti izloženosti po definisanim klasama izloženosti po preostalom roku dospjeća gdje je su kod računanja neto izloženosti kao odbitna stavka uzete Obračunate regulatorne rezerve.

u 000 KM

Preostali rok do dospjeća svih izloženosti (neto vrijednost izloženosti)						
Br.	Kategorija izloženosti	<= 1 god	>1<=5 god	>5 god	Nije navedeno dospijeće	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	100.606	0	0	0	100.606
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	48	0	0	0	48
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	245	0	1.477	0	1.723
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0
6	Izloženosti prema institucijama	0	0	0	8.205	8.205
7	Izloženosti prema privrednim društvima	31.640	49.564	19.898	204	101.306
8	Izloženosti prema stanovništvu	25.598	95.882	17.609	2.718	141.807
9	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	5.031	38.565	27.160	0	70.755
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	287	1.454	366	53	2.160
11	Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	0	0	0	0	0
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	0	0
16	Ostale izloženosti	0	0	0	18.759	18.759

U sljedećoj tabeli su prikazane izloženosti prema značajnoj grani privrede na 31.12.2018 godine:

u 000 KM

Izloženosti prema značajnoj grani privrede								
Br.	Grane privrede	Izloženosti kod kojih su izvršene ispravke vrijednosti, odnosno umanjenje vrijednosti (izloženosti u statusu neizmirenja obaveza)	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Ispravke vrijednosti za dospjela nenaplaćena potraživanja	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ukupan iznos obračunatih regulatornih rezervi
1	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2.724	2.431	2.839	4.217	27.171	1.786	3.851
2	Vađenje ruda i kamena			7	113	2.960	113	105
3	Prerađivačka industrija	2.686	2.488	2.774	3.706	30.273	1.218	3.399
4.	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	77	55	55	136	2.872	82	167
5.	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	0	0	693	2.502	40.241	2.189	1.771
6	Građevinarstvo	341	312	5.437	7.541	68.742	2.752	7.464
7	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	5.177	4.790	1.428	1.797	26.890	753	1.972
8	Saobraćaj i skladištenje	1.271	1.044	233	630	13.146	515	622
9.	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	134	115	58	287	2.540	251	173
10	Informacije i komunikacije	67	36	17	166	5.399	162	132
11	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	3	3	100	108	116	8	102
12	Poslovanje nekretninama	100	100	76	63	1.120	9	80
13	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	57	54	1	0	181	0	7
14	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti			281	281	7	0	281
15	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	281	281	0	0	0	0	0
16	Obrazovanje			8	12	738	12	15
17	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	59	58	70	131	3.331	73	142
18	Umjetnost, zabava i rekreacija	0	0	2	20	447	20	13
19	Ostale uslužne djelatnosti	679	583	681	804	12.784	221	989
20.	Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	0	0	0	0	0	0	0
21	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	0	0	0	0	0	0	0
22	Ostalo neraspoređeno	5.896	4.847	5.520	7.174	89.111	2.327	8.571
	Ukupno	19.550	17.197	20.280	29.689	328.067	12.492	29.856

U sljedećim tabelama prikazane su promjene na ispravkama vrijednosti na 31.12.2018 godine:

u 000 KM

		Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Početno stanje	13.866	7.408
2	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	3.331	5.084
3	Iznos ukinutih ispravki vrijednosti	0	0
4	Završno stanje	17.197	12.492

u 000 KM

Izloženosti prije i poslije korišćenja kreditne zaštite					
Br.	Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korišćenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korišćenja kreditne zaštite	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama				
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima				
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.723		1.723	
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama				
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama				
6	Izloženosti prema institucijama				
7	Izloženosti prema privrednim društvima	101.313		98.795	
8	Izloženosti prema stanovništvu	141.811		139.045	
9	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	70.764		70.764	
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza		2.160		2.110
11	Visokorizične izloženosti				
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica				
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom				
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima				
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja				
16	Ostale izloženosti				

7.3 Stopa finansijske poluge

Stopa finansijske poluge izračunata u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka na dan 31.12.2018. godine iznosi 11.20 %.

Pregled uključenih stavki prilikom izračunavanja i mjere ukupne izloženosti banke, koje predstavljaju nazivnik prilikom izračunavanja stope finansijske poluge date su u sljedećoj tabeli, kao i poređenje stopa finansijske poluge na dan 31.12.2018. i 30.09.2018., te nastale razlike i opis najznačajnijih faktora koji su uticali na promjenu stope finansijske poluge u pomenutim periodima:

u 000 KM

Vrijednosti izloženosti	Iznos 31.12.2018.	Iznos 30.09.2018.	Razlika	Opis najznačajnijih faktora koji su uticali na promjenu stope finansijske poluge u odnosu na stopu koja je prethodno objavljena
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 10 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 1. Odluke o izračunavanju kapitala banaka				
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 20 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	3.809	3.476	333	Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije 20% na dan 31.12.2018. godine veće su za 1.642 KM u odnosu na dan 30.09.2018.
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 50 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	11.235	11.269	-34.116	Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije 50% na dan 31.12.2018. godine manje su za 38 KM u odnosu na dan 30.09.2018.
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 100 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 4. Odluke o izračunavanju kapitala banaka				
Ostala imovina	404.242	371.713	32.529	Ukupna aktiva na dan 31.12.2018. veća je za 32.529 KM. Najveći uticaj na rast ukupne aktive imao je rast novčanih sredstava za 20.260 KM i rast bruto kredita za 14.943 KM.
(-) Iznos odbitnih stavki aktive – osnovni kapital – skladu sa članom 37. stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	-236	-216	-20	Iznos nematerijalne imovine kao odbitne stavke na dan 31.12.2018. godine u odnosu na dan 30.09.2018. godine veći je za 20 KM.
Izloženosti stope finansijske poluge – u skladu sa članom 37. stav 4. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	419.050	386.242	32.808	
Kapital				
Osnovni kapital – u skladu sa članom 37. stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	46.926	46.946		
Stopa finansijske poluge	11,20%	12,15%		
Stopa finansijske poluge – u skladu sa članom 37. stav 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka				

Upravljanje rizikom prekomjerne finansijske poluge vrši se kroz proces upravljanja osnovnim kapitalom i izloženosti Banke, što podrazumjeva adekvatne sisteme praćenja, planiranja i kontrole relevantnih pozicija.

8. PODACI KOJI SE ODNOSU NA LIKVIDNOSNE ZAHTEJEVE

8.1 Strategije i postupci za upravljanje rizikom likvidnosti

U skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu Odluka ABRŠ), Nadzorni odbor MF banke a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Banka) donio je Strategiju upravljanja rizikom likvidnosti (u daljem tekstu: Strategija).

Strategija predstavlja dio sistema upravljanja rizicima kome je Banka izložena u svom poslovanju.

Strategija sadrži:

- Pregled i osnovne pojmove rizika likvidnosti kojima je Banka izložena ili može da bude izložena u poslovanju;
- Dugoročne ciljeve utvrđene poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i osnovne principe preuzimanja i upravljanja rizikom likvidnosti;
- Sklonost Banke ka preuzimanju rizika likvidnosti i tolerancija Banke prema riziku likvidnosti (rizični profil banke);
- Osnovna načela interne procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) Banke.

Strategija je usklađena sa Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima Banke, a primjenjuje se na nivou Banke, uz poštovanje lokalne regulative i internih akata Banke.

Strategija se analizira i revidira najmanje jednom godišnje u cilju praćenja usklađenosti sa propisima i zahtjevima Agencije za bankarstvo republike Srpske (u daljem tekstu: ABRŠ) i drugih nadzornih tijela, Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima banke, promjenama u internom i eksternom okruženju, a po potrebi i češće.

8.2 Način organizovanja upravljanja rizikom likvidnosti u banci, uključujući i sistem izvještavanja i mjerenja rizika likvidnosti

Rizik likvidnosti podrazumjeva postojeći ili budući rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke, a objedinjava nekoliko elemenata, i to:

- ročni aspekt rizika likvidnosti, rizik povlačenja i opoziva sredstava (neusklađenost plaćanja i naplate potraživanja - neočekivana kašnjenja u naplatama i odlivima po osnovu plaćanja);
- strukturalni rizik likvidnosti (nastaje uslijed troškova likvidnosti za zatvaranja gepova likvidnosti);
- rizik likvidnosti u slučaju nepredviđenih događaja (budući tok događaja iziskuje veću likvidnost, nego što je to uobičajno u bankarskoj industriji);
- rizik koncentracije likvidnosti (nastaje uslijed ograničenog broja izvora fundiranja sredstava);
- rizik likvidnosti tržišta (banka, uslijed nerazvijenosti tržišta ne može da eliminiše neke pozicije po tržišnoj ceni);
- rizik likvidnosti prouzrokovao od druge strane u ugovoru (posljedica je neispunjavanja obaveza druge strane u ugovoru);
- rizik fundiranja likvidnosti (nastaje kada banka ne može efikasno da uskladi tekući i budući tok gotovine i kolaterala u svakodnevnim transakcijama).

Indikatori koji upućuju Banku da može doći do povećanja nelikvidnosti su:

- Brz rast aktive;

- Pogoršanje kvaliteta aktive;
- Negativan publicitet;
- Pogoršanje kreditnog rejtinga;
- Pad vrijednosti akcija banke;
- Povećano povlačenje depozita iz banaka od strane stanovništva;
- Teškoće u pribavljanju dugoročnog kapitala i mnogi drugi indikatori.

Mjerenje rizika

Banka redovno mjeri odnosno procjenjuje rizik likvidnosti koje je identifikovala u svom poslovanja. Mjerenje podrazumijeva primjenu kvalitativnih i kvantitativnih metoda mjerenja koje omogućuju uočavanje promjena u profilu rizika i procjenu novih rizika.

Da bi se upravljalo rizikom likvidnosti potrebno je da se rizik likvidnosti mjeri. Zbog toga je neophodno uspostaviti određene izveštaje o riziku koji pomažu merenju, od kojih su najvažniji sledeći:

- Izveštaj o riziku likvidnosti mora ukazati koliki rizik likvidnosti banka preuzima;
- Izveštaj o finansirima čini lista onih koji obezbeđuju sredstva i pokazuje identifikaciju koncentracije finansiranja;
- Izveštaj o projektovanim potrebama i izvorima sredstava čini podlogu za planiranje likvidnih sredstava;
- Izveštaj o raspoloživosti sredstava pokazuje obim finansiranja koji banka može realizovati sa datim finansijskim stanjem;
- Izveštaj o deficitu u protoku gotovine;
- Izveštaj o koncentraciji finansiranja i planovi rezervi finansiranja .

Banka uspostavlja sistem mjerenja/procjene svih tekućih i budućih novčanih tokova (novčanih priliva i novčanih odliva), uključujući procjenu novčanih sredstava potrebnih za vanbilansne stavke, pri čemu uzima u obzir:

- Uobičajene standarde za kliring i namirenje, te vremenski okvir koji se primjenjuje pri održivanju novčanih tokova za određene datume;
- Redovno preispitivanje i sagledavanje uzajamnog djelovanja rizika finansiranja likvidnosti i rizika tržišne likvidnosti, kao i efekat međusobnog djelovanja rizika likvidnosti i ostalih rizika kojima je Banka izložena;
- Upravljanje rizikom likvidnosti tokom odgovarajućih perioda, uključujući i unutardnevno, kako bi se obezbijedilo održavanje odgovarajućeg nivoa rezervi likvidnosti, odnosno zaštitnih slojeva likvidnosti;
- Promjene u unutardnevnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima i načinima finansiranja, kratkoročnim i srednjoročnim potrebama za likvidnim sredstvima i načinima finansiranja, te dugoročnim (strukturnalnim) potrebama za likvidnim sredstvima i načinima finansiranja, vodeći računa i o potencijalnim slabostima koje su povezane sa različitim događajima, aktivnostima Banke i ovom Strategijom;
- Redovnu provjeru tačnosti ulaznih podataka koji se koriste prilikom izračunavanja pokazatelja likvidnosti, odnosno pouzdanosti informacija koje se koriste u sistemu upravljanja rizikom likvidnosti;
- Aktivno upravljanje instrumentima obezbjeđenja potraživanja Banke, razdvajanje založene imovine od neopterećene/slobodne imovine banke, praćenje visine raspoloživih instrumenata obezbjeđenja potraživanja, praćenje prihvatljivosti tih instrumenata radi njihovog pravovremenog korištenja i korištenja u vanrednim situacijama;
- Pravna, regulatorna, operativna i druga ograničenja u prenosu likvidne i neopterećene imovine između subjekata unutar i izvan EEA, BiH i dr.

8.3 Politike i postupci za praćenje rizika likvidnosti

Praćenje i kontrola rizika likvidnosti obuhvata praćenje usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja rizika likvidnosti na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Banke.

Sistem redovnog praćenja, kontrole i izvještavanja o izloženosti riziku likvidnosti i rizičnom profilu obezbjeđuje svim relevantnim nivoima upravljanja u Banci pravovremene, tačne i dovoljno detaljne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka, odnosno sigurno i stabilno poslovanje Banke.

Praćenjem rizika likvidnosti podrazumijeva proces praćenje tekuće i buduće izloženosti riziku likvidnosti. Analiziraju se stanja, promjene i trendovi izloženosti riziku likvidnosti.

Praćenje tekuće izloženosti riziku likvidnosti podrazumijeva kontinuirano praćenje usklađenost sa definisanim limitima rizika likvidnosti, na dnevnom i mjesečnom nivou. Dnevno se vrši praćenje limita racia pokazatelja likvidnosti korišćenjem dnevnog izvještaja Dnevni pokazatelj likvidnosti (LIK). Mjesečno praćenje odnosi se na praćenje limita definisanih po ročnosti i valutama i praćenje limita racia likvidnosti korišćenjem mjesečnog izvještaja o GAP-u likvidnosti, kao i pokazatelja pokrića likvidnom aktivom.

Praćenje buduće izloženosti riziku likvidnosti podrazumijeva proces projektovanja pozicija rizika likvidnosti korišćenjem metode stresnog testiranja i metode simulacije. Metodom stresnog testiranja, koje se sprovodi minimalno na polugodišnjem nivou, testira se osjetljivost bilansnih i vanbilansnih pozicija na eksterne i interne faktore rizika likvidnosti, dok se metodom simulacije po potrebi projektuje profil rizika likvidnosti u procesu odlučivanja o mjerama za ublažavanje i prilikom uvođenja novih proizvoda i aktivnosti.

Preduzimanje mjera za smanjenje rizika

Ublažavanje rizika likvidnosti podrazumijeva diversifikaciju, prenos, smanjenje ili izbjegavanje rizika, a Banka ga sprovodi u skladu sa rizičnim profilom i sklonošću ka rizicima.

Izvještavanje o riziku likvidnosti

Efikasno izvještavanje o riziku likvidnosti kojem je Banka izložena, pretpostavlja da je izvještavanje :

- 1) transparentno (sadrži jasne, razumljive i precizne informacije u pogledu izloženosti riziku likvidnosti),
- 2) sveobuhvatno i potpuno,
- 3) upotrebljivo (u smislu sadržaja važnih informacija za donošenje odluka u vezi sa rizikom likvidnosti),
- 4) uporedivo (u pogledu jednoobraznosti informacija koje sadrže).

Izvještavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izvještavanja.

Sektor računovodstva, izvještavanja i finansijskog kontrolinga vrši nadzorno izvještavanje o riziku likvidnosti ABRS, na propisanim obrascima od strane ABRS i u vremenskim periodima određenim obrascima, odnosno dostavlja:

- Izvještaj o dnevnoj likvidnosti,
- Dekadni izvještaj o poziciji likvidnosti,
- Izvještaj o ročnoj usklađenost finansijske aktive i pasive.

Pored propisanog nadzornog izvještavanja o likvidnosti koje sprovodi Služba računovodstva i izvještavanja, Banka prati:

- pozicije likvidnosti u izvještajnoj valuti, značajnim valutama i ostalim valutama u zavisnosti od valutne strukture imovine i obaveza Banke;
- prati rezultate testiranja otpornosti na stres;
- mjeri/procjenjuje i prati neto novčane tokove.

U slijedećoj tabeli prikazan je koeficijent pokrića rizika likvidnosti (LCR).

u 000 KM

Obrazac LCR		
Br.	Stavka	Iznos
1	Zaštitni sloj likvidnosti	111
2	Neto likvidnosni odlivi	111
3	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	100%
Izračunavanje brojioca		
4	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođen	111
5	Odlivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1a isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
6	Prilivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
7	Obezbjedeći odlivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
8	Obezbjedeći prilivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
9	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	111
10	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođena	0
11	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
12	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
13	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	0
14	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "nakon primjene gornje granice"	0
15	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta	0
16	Vrijednost imovine nivoa 2a, neprilagođena	0
17	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
18	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
19	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	0
20	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	0
21	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2a	0
22	Vrijednost imovine nivoa 2b, neprilagođena	0
23	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
24	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
25	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	0
26	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	0
27	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	0
28	Iznos viška likvidne imovine	0
29	Zaštitni sloj likvidnosti	111

Izračunavanje imenioca		
30	Ukupni odlivi	115
31	Potpuno izuzeti prilivi	0
32	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 90 %	0
33	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	4
34	Smanjenje za potpuno izuzete prilive	0
35	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 90 %	0
36	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	4
37	Neto likvidnosni odliv	111

9. PODACI O IZLOŽENOSTI BANKE PO OSNOVU ULAGANJA

Banka nije imala značajna vlasnička ulaganja u prethodnom periodu. Ulaganja su se odnosila na dužničke hartije od vrijednosti tj. na obveznice koje se odnose na namiranje ratne štete.

Obveznice se klasifikuju kao raspoložive za prodaju, te se knjigovodstveno vrednuju po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja.

U prethodnom periodu Banka po osnovu ovih obveznica nije imala realizovane dobitke ili gubitke.

U slijedećoj tabeli dat je pregled hartija od vrijednost – obveznica kojima banka raspolaže na dan 31.12.2018. godine.

u KM

Naziv HOV	Naziv HOV	Naziv emitenta HOV	Broj emitovanih HOV	Cijena pojedinačne HOV	Nominalna vrijednost HOV	Knjig. vrij. HOV	Datum dospjeća HOV
RSRS-O-J	Izmirenje ratne štete	Republika Srpska	35.066	1.00	35.066	31.665	18.12.2028.
RSRS-O-H	Izmirenje ratne štete	Republika Srpska	24.000	0.80	19.200	17.568	25.9.2026.

10. KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti mjerenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika. Kamatni rizik se može ispoljiti u nekom od sledećih oblika:

- Rizik neusklađenosti dospjeća i ponovnog određivanja cijena - javlja se zbog različitih vremena dospjeća (za fiksne kamatne stope) i različitih vremena ponovnog formiranja cijene, odnosno promjene kamatnih stopa (kod varijabilnih kamatnih stopa) za kamatno osjetljive stavke aktive, pasive i vanbilansa Banke;
- Bazni rizik - javlja se zbog nesavršenosti tržišta, odnosno proizilazi iz razlika u periodičnosti, veličini ili smjeru promjena različitih referentnih kamatnih stopa za koje su vezane različite kategorije aktive, pasive i vanbilansnih stavki, sa inače sličnim karakteristikama u pogledu dospjeća, odnosno ponovnog određivanja cijene;
- Rizik opcije - javlja se iz ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osjetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prijevremene otplate, depoziti s mogućnošću prijevremenog povlačenja i dr.);

- Rizik krive prinosa - javlja se uslijed ročne neusklađenosti kod ponovnog formiranja cijena i može izložiti Banku promjenama oblika krive prinosa.

Banka koristi slijedeće tehnike za mjerenje kamatnog rizika: GAP analizu (Metod modifikovanog trajanja), i stres testiranje. Za sprovođenje navedenih tehnika, Banka sve kamatonosne stavke bilansa i vanbilansa raspoređuje u skladu sa ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) ili preostalim dospijecom odnosne stavke (u slučaju fiksnih kamatnih stopa).

GAP predstavlja razliku između iznosa kamatno osjetljive aktive i kamatno osjetljive pasive koji se raspoređuju unutar definisanih vremenskih korpi i pokazuje kako dve strane bilansa različito reaguju na promjene kamatnih stopa:

- kada je GAP pozitivan, Banka je izložena riziku gubitka u slučaju pada kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti;
- kada je GAP negativan, Banka je izložena riziku gubitka u slučaju rasta kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti.

U prilogu je prikazano stanje na 31.12.2018 godine gdje se vidi da je Banka značajno manje izložena riziku promjene kamatnih stopa od definisanih limita:

Export - ALM Interest Rate Risk Report 31.12.2018.		
Statistics	EUR sum interest rate risk	612.180.740,00
Statistics	BAM sum interest rate risk	506.168.820,00
Statistics	XXX sum interest rate risk	406.570,00
Statistics	sum interest rate risk	1.118.756.130,00
Statistics	EUR in %	1,11
Statistics	BAM in %	0,92
Statistics	XXX in %	0,00
Statistics	in %	2,03
Statistics	IRR limit	15,00
Statistics	GAP Limit status	2,03
Statistics	Utilization of/ Limit	0,14

Rezultirajuće kratke i duge pozicije po svim vremenskim korpama se ponderišu „faktorima“ koji su dizajnirani tako da odražavaju osjetljivost pozicija u različitim vremenskim korpama (“modifikovano trajanje”) pri pretpostavljenom standardnom šoku od 200 baznih poena (BP-a) paralelnog pomjeranja referentne krive prinosa. Banka na mjesečnom nivou sprovodi navedene tehnike za mjerenje kamatnog rizika sumarno za sve valute i pojedinačno za značajne valute Banke. Dobijeni podaci se koriste za sprovođenje stres testova na mjesečnom odnosno minimalno na kvartalnom nivou, u cilju identifikovanja i mjerenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke.

11. INFORMACIJE U VEZI SA ICAAP-om i ILAAP-om

Banka se suočava sa različitim rizicima koji su rezultat njenih poslovnih aktivnosti. Tim rizicima banka upravlja na odgovarajući način, a u skladu sa značajem koji imaju za Banku. Registar rizika daje pregled svih potencijalnih rizika i procjenu njihovog značaja za Banku. Prilikom utvrđivanja materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena, a koji će biti uključeni u interni proces procjene adekvatnosti kapitala, uzimaju se u obzir vrsta, obim, i složenost poslovanja, kao i specifičnost tržišta na kojima Banka posluje. Takođe se u obzir uzima i prethodno iskustvo u

upravljanju rizicima u Banci kao i istorijski podaci o ostvarenim negativnim efektima na finansijski rezultat i kapital Banke.

Jedan od ključnih elemenata u Bazel III okviru je zahtjev za internom procjenom adekvatnosti kapitala (ICAAP). Regulatorni zahtjevi koji se odnose na Stub II i ICAAP su u velikoj mjeri zasnovani na principima. Ključni zahtjevi ovog procesa koji su definisani Odlukom ABRS o upravljanju rizicima banaka su: ICAAP treba da bude dokumentovan, da odgovara prirodi, obimu i složenosti aktivnosti Banke, u skladu sa Strategijom i politikom Banke za upravljanje rizicima, kao i strategijom i planom upravljanja kapitalom Banke, zasnovan na identifikaciji, mjerenju i procjeni rizika, da pruža sveobuhvatnu procjenu rizika, kao i da pokriva sve materijalno značajne rizike kojima je Banka izložena ili može biti izložena, bude integralni deo procesa upravljanja Bankom i donošenja odluka u Banci.

Ovaj proces čine: identifikacija rizika i procjena njihove materijalne značajnosti, procjena pojedinačnih kapitalnih zahtjeva i izračun ukupnog internog kapitala, kao i planiranje koje obuhvata, pre svega, praćenje bančinog profila rizika, kapitalne pozicije i performansi u poređenju sa ICAAP planovima, kao i redovno sprovođenje stres testiranja za sve materijalno značajne rizike i za interni kapital.

Nadležni organi Banke za donošenje odluka i nadzor nad procesom obračuna pokazatelja adekvatnosti kapitala i procesom interne procjene adekvatnosti kapitala su: Nadzorni odbor, Uprava Banke, Odbor za reviziju, ALCO Odbor i Komisija za rizike.

Proceduru ICAAP-a u Banci operativno sprovode: Sektor upravljanja rizicima, Kontrolna funkcija upravljanja rizicima, Sektor računovodstva, izvještavanja i finansijskog kontrolinga dok su organizacioni dijelovi podrške Služba podrške poslovnoj mreži i Sektor za IT.

Organizacioni dijelovi koji preuzimaju rizik su svi organizacioni dijelovi Banke (sektori i službe), Filijale i Ekspoziture Banke.

Kontrolu sprovode Interna revizija i Kontrolna funkcija praćenja usklađenosti poslovanja.

Nadležnosti i odgovornosti organizacionih dijelova Banke uređene su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Banke. U procesu obračuna kapitalnih zahtjeva i interne procjene adekvatnosti kapitala Banke nadležnosti i odgovornosti organizacionih dijelova Banke i nadležnih organa su sljedeće:

Nadzorni odbor Banke: usvaja strategiju kapitala, usvaja prijedlog Uprave o strukturi ICAAP-a, nadzire i odobrava prilagođavanje ICAAP-a kada je Banka izložena novim rizicima i značajnim promjenama u svojim strateškim opredjeljenjima i operativnim planovima te poslovnom okruženju, obezbjeđuje da ICAAP bude sastavni dio sistema upravljanja u banci; obezbjeđuje da se rezultati ICAAP-a upotrebljavaju u postupku donošenja odluka, a u skladu sa usvojenim strategijama i politikama, analizira ostvarenje strategije za upravljanje rizicima u odnosu na potrebni kapital banke u skladu sa rezultatima ICAAP-a, definiše ovlaštenja i odgovornosti dodijeljene pojedinim funkcijama i organizacionim jedinicama tako da se obezbijedi jasna podjela ovlaštenja i jasne linije odgovornosti, uspostavlja odgovarajući sistem internih kontrola ICAAP-a, obezbjeđuje redovnu provjeru i preispitivanje ICAAP-a, - usvaja izvještaj o ICAAP-u, te obezbjeđuje pouzdano, tačno i pravovremeno izvještavanje Agencije za bankarstvo Republike Srpske usvaja interne akte kojima se uređuju sadržaj, način, rokovi i linije izvještavanja nadzornog odbora o ICAAP-u;

Uprava Banke: obezbjeđuje provođenje ICAAP-a i njegovu usklađenost sa odredbama Zakona, Odluke o postupku interne procjene adekvatnosti kapitala u Bankama i internim aktima Banke, obezbjeđuje da se u ICAAP uključe svi značajni rizici, obezbjeđuje upotrebu odgovarajućih metoda za mjerenje/procjenu značajnih rizika, detaljno propisuje proceduru za sprovođenje ICAAP-a (metode koje se primjenjuju, pretpostavke, postupak procjene, način održavanja adekvatnog nivoa kapitala), obezbjeđuje dokumentovanost ICAAP-a, obezbjeđuje adekvatne resurse za provođenje ICAAP-a i njegovo potpuno razumijevanje od strane svih zaposlenih uključenih

u taj postupak i obezbjeđuje pravovremeno i sveobuhvatno izvještavanje o provedenom ICAAP-u u skladu sa aktima usvojenim od strane nadzornog odbora;

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima Banke: provodi analizu, praćenje i izvještavanje o adekvatnosti kapitala (dalje u tekstu: ICAAP), te provjeru i preispitivanje strategija i postupaka za ICAAP; vrši obračun kapitalnih zahtjeva (operativni rizik, rizik likvidnosti, ostali rizici) ; sprovođenje testiranja otpornosti na stres; odgovorna je za tačnost i kontrolu dostavljenih podataka;

Sektor upravljanja rizicima: provodi analizu, praćenje i izvještavanje o adekvatnosti kapitala (dalje u tekstu: ICAAP), te provjeru i preispitivanje strategija i postupaka za ICAAP; vrši obračun kapitalnih zahtjeva (kreditni rizik, rizik koncentracije, kamatni rizik u bankarskoj knjizi); sprovođenje testiranja otpornosti na stres; odgovorna je za tačnost i kontrolu dostavljenih podataka; kontrolu analitičkih evidencija ispravki vrijednosti i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama;

Svi organizacioni dijelovi Banke koji preuzimaju rizik: nadležni su za obezbjeđenje informacija neophodnih za obračun kapitalnih zahtjeva, kao i realizaciju mjera za umanjenje kapitalnih zahtjeva;

Sektor računovodstva, izvještavanja i finansijskog kontrolinga: nadležni su za kreiranje računovodstvenih politika Banke, uspostavljanje, nadzor i kontrolu jedinstvenog računovodstvenog sistema Banke, evidentiranje određenih poslovnih promjena i verifikacija mapiranja konta u specijalne bilanse koji su osnova za izvještaje iz core sistema Banke; vrše obračun regulatornog i internog kapitala na nivou Banke, izrađuje Plan upravljanja kapitalom, vrši izvještavanje o kapitalu i projekcijama kapitala; nadležan je za poslovne obračune, praćenja i izvještavanja adekvatnosti kapitala u skladu sa zakonskom regulativom;

Služba podrške poslovnoj mreži: nadležni su za poslove realizacije i praćenja kredita, depozita, sredstava obezbjeđenja, praćenja aplikacija i analitičkih evidencija, ažuriranje baze kolateralu, blokada/deblokada računa dužnika, odgovorni su za tačnost i kontrolu dostavljenih podataka;

Sektor za IT: nadležni su da omoguće informacionu podršku za blagovremeno i kontinuirano upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju, kao i obračunu kapitalnih zahtjeva, omoguće prikupljanje informacija o postojanju rizika, informacija za unaprijeđenje procesa obračuna kapitalnih zahtjeva, omogući izradu izvještaja o izloženosti rizicima Banke; vrši sve ostale aktivnosti u cilju implementacije zakonske regulative i internih akata Banke;

Interna revizija: provodi ocjenu strategije kapitala i ICAAP-a; nadležna je za redovnu kontrolu procesa obračuna kapitalnih zahtjeva, pokazatelja adekvatnosti kapitala i interne procizjene adekvatnosti kapitala na nivou Banke, davanje preporuka za usvajanje i primjenu odgovarajućih korektivnih mjera i obavještavanje nadležnih odbora Banke o identifikovanim nedostacima procesa obračuna kapitalnih zahtjeva i pokazatelja adekvatnosti u skladu sa regulatornim okvirom, kao i interne procjene adekvatnosti kapitala; vrši reviziju procesa interne procjene adekvatnosti kapitala o čemu sastavlja Izvještaj koji sadrži opis rezultata njegove izvršene provjere i preispitivanja uz navođenje nalaza i preporuka;

Funkcija praćenja usklađenosti poslovanja: sprovodi provjeru usklađenosti strategije kapitala i ICAAP-a sa propisima i internim aktima Banke; identifikuje, prati, upravlja rizikom usklađenosti poslovanja Banke, takođe prati usklađenost poslovanja Banke za regulatornim zahtjevima.

Vlastita procjena, provjera i preispitivanje ICAAP-a se sprovodi u okviru svih organa Banke tj. Nadzornog odbora, Uprave, Interne revizije, kontrolnih funkcija i ostalih stručnih tijela i odbora na način kritičkog posmatranja ICAAP-a u smislu njegove usklađenosti i integrisanosti sa strategijom poslovanja i poslovnim modelom, sklonošću ka preuzimanju rizika, planom kapitala i sveobuhvatnim sistemom upravljanja. Na osnovu sprovedene vlastite procjene smatramo da uspostavljeni i sprovedeni postupak ICAAP-a odgovara prirodi, obimu i složenosti aktivnosti Banke, da je isti zasnovan na adekvatnom procesu identifikovanja, mjerenja i procjene značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena polazeći od strategije poslovanja i uspostavljenog poslovnog

modela. Smatramo da je sprovedeni proces ICAAP-a pokazao da je rizični profil Banke usklađen sa ukupnom sklonošću ka preuzimanju rizika i da je na nivou Banke obezbijeđen adekvatan nivo kapitala za uobičajeno poslovanje i poslovanje u vanrednim situacijama.

11.1 Sažet opis pristupa za mjerenje odnosno identifikovanje i procjenu materijalno značajnih rizika

Primjenom Metodologije provođenja procesa sveobuhvatne procjene rizika i utvrđivanja značajnosti rizika definisan je proces koji Banka provodi u okviru ukupnog procesa ocjene adekvatnosti procesa interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP), a kroz koji se sprovodi prva faza ovog procesa utvrđivanje značajnih rizika. Metodologija se primjenjuje na nivou Banke uz poštovanje lokalne regulative. Metodologija se preispituje najmanje jednom godišnje i po potrebi revidira, kao i u slučaju svake značajnije promjene u rizičnom profilu Banke.

Metodologija se sastoji od dijelova kojima se definiše proces utvrđivanja materijalno značajnih rizika:

- 1) Definisanje svih rizika/Registar rizika;
- 2) Identifikacija kvalitativnih i kvantitativnih kriterijuma (ključni indikatori rizika);
- 3) Procjena vjerovatnoće i značajnosti svake poslovne aktivnosti na pojedinačne rizike;
- 4) Analiza uticaja poslovnih aktivnosti na rizike;
- 5) Određivanje materijalne značajnosti rizika kojima je Banka izložena;
- 6) Praćenje rizika.
- 7) Monitoring / Izvještavanje.

Internom metodologijom se utvrđuje materijalna značajnost izloženosti Banke pojedinačnim rizicima, koji će biti uključeni u proces interne procjene kapitala.

Kod definisanje svih rizika/Registar rizika se kroz sveobuhvatnu procjenu rizika, polazeći od samog rizičnog profila Banke, sagledavaju svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena, uzimajući u obzir rizike koji su karakteristični za pojedine poslove, proizvode, aktivnosti, procese i sisteme. Banka sastavlja listu svih rizika na osnovu kojih se zaokružuje i ažurira registar rizika. Definisanje svih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju je u skladu sa Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima MF Banka ad Banjaluka.

Pri sastavljanju liste rizika, Banka minimalno obuhvata:

- 1) Rizike za koje je propisano računanje minimalnih kapitalnih zahtjeva u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala Banaka:
 - Kreditni rizik;
 - Operativni rizik;
 - Tržišni rizik, koji obuhvata devizni rizik.
- 2) Rizike koji nisu u potpunosti obuhvaćeni minimalnim kapitalnim zahtjevom iz odluke o izračunavanju kapitala Banaka:
 - rezidualni rizik;
 - kreditno - devizni rizik;
 - potcijenjenost kreditnog rizika usljed primjene standardizovanog pristupa;
 - potcijenjenost operativnog rizika usljed primjene pristupa osnovnog indikatora ili standardizovanog pristupa;
- 3) Rizik likvidnosti, kamatni rizik u bankarskoj knjizi, rizik koncentracije, reputacioni i strateški rizik, rizik prekomjerne finansijske poluge, itd.
- 4) Ostali rizici (pravni rizik, rizik, rizik zemlje, rizik ulaganja, socijalno-okolišni rizici itd).

U ovoj fazi sudjeluju svi organizacioni djelovi Banke iz sve tri linije odbrane u okviru uspostavljenog modela upravljanja rizicima kroz „tri linije odbrane“, a istu kordiniše i sprovodi Sektor upravljanja rizicima.

Banka permanentno sagledava moguću izloženost novim rizicima, koja se može javiti usljed promjene u internom i eksternom okruženju. Prilikom analize navedenih rizika sagledavaju su i spoljni faktori, koji uključuju uticaj poslovnog i makroekonomskog okruženja.

11.2 Procjena interne adekvatnosti likvidnosti ILAAP

U vezi implementacije ILAAP- Interne procjene adekvatnosti likvidnosti u banci, u pripremi je od strane ABRS Odluka o postupku interne procjene adekvatnosti likvidnosti u banci kojom će biti propisani minimalni zahtjevi za banke u pogledu:

- 1) provođenja postupka interne procjene adekvatnosti likvidnosti (engl. Internal Liquidity Adequacy Assessment Process, u daljem tekstu: ILAAP),
- 2) način i rokovi izvještavanja Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) o provođenju ILAAP-a.

ILAAP je postupak ILAAP je postupak interne procjene adekvatnosti likvidnosti i izvora finansiranja koji banka sprovodi samostalno i na kontinuiranoj osnovi, i koji predstavlja ocjenu strategija, politika, procesa i sistema za identifikovanje, mjerenje, upravljanje i praćenje rizika koji utiču na likvidnost banke.

ILAAP treba da obezbijedi da banka ima strategije, politike, procese i sisteme za identifikovanje, mjerenje, upravljanje i praćenje rizika likvidnosti u odgovarajućim vremenskim periodima, uključujući i unutardnevnu likvidnost, koji moraju obezbijediti da banka održava adekvatne nivoe rezervi likvidnosti. interne procjene adekvatnosti likvidnosti i izvora finansiranja koji će banka sprovoditi samostalno i na kontinuiranoj osnovi, i koji predstavlja ocjenu strategija, politika, procesa i sistema za identifikovanje, mjerenje, upravljanje i praćenje rizika koji utiču na likvidnost banke.

ILAAP treba da obezbijedi da banka ima strategije, politike, procese i sisteme za identifikovanje, mjerenje, upravljanje i praćenje rizika likvidnosti u odgovarajućim vremenskim periodima, uključujući i unutardnevnu likvidnost, koji moraju obezbijediti da banka održava adekvatne nivoe rezervi likvidnosti.

12. *PODACI O BANKARSKOJ GRUPI*

Odlukom o zahtjevima na konsolidovanoj osnovi za bankarsku grupu a u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske, član 2. stav 1 tačka 19 bankarsku grupu čine MKD Mikrofin d.o.o., Banja Luka i MF banka a.d., Banja Luka.

MF banka a.d., Banja Luka predstavlja zavisno društvo matičnog društva MKD Mikrofin d.o.o., Banja Luka.

U svom sastavu Banka nema podređenih odnosno zavisnih i pridruženih društva i kao takva ne podliježe obavezi sačinjavanja konsolidovanih izvještaja u skladu sa MRS i MSFI.

13. ZALOŽENA I NEZALOŽENA IMOVINA

Tokom prethodnog perioda Banka nije imala založenu imovinu ni po jednoj stavci aktive.

Bruto knjigovodstvena vrijednost založene/nezaložene imovine prikazana je u slijedećoj tabeli:

u 000 KM

Vrsta imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost založene imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost nezaložene imovine
Dati krediti	-	302.042
Ulaganja u dužničke instrumente	-	49
Ulaganja u vlasničke instrumente	-	-
Ostalo	-	132.424